

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie

**Podsumowanie wraz z uzasadnieniem
Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko
wraz z uzasadnieniem dla Projektu Planu Urządzenia Lasu
Nadleśnictwa Sarnaki na okres
od 01.01.2025 r. do 31.12.2034r. wg stanu na 01.01.2025 r.**

**sporządzone na podstawie art. 55 ust. 3 oraz art. 42 ust. 2
ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji
o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w
ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na
środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.).**

I. Podstawa prawna

1. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),

2. Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności art. 55, pkt. 3, który określa zakres podsumowania.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwana dalej **ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku (dalej ustawy o udostępnieniu informacji)**, wprowadziła obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozumianej, jako postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji „polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...) opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, lub planów, „których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000” (art. 46 ww. Ustawy).

Celem prognozy jest m.in. analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, przewidywanego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Sporządzenie Prognozy, jako elementu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest dążeniem do ustalenia, czy i w jaki sposób zapisy projektu Planu Urządzenia Lasu (dalej PPUL) mogą naruszać wymogi Dyrektywy Szkodowej, która została przetransponowana Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki został opracowany zgodnie z Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego LP z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji Urządzania Lasu, Zarządzeniem nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 listopada 2012 r., w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu, Zarządzeniem Nr 21 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie korekty Instrukcji Urządzania Lasu stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. oraz do Zarządzenia Nr 83 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 23 listopada 2012.

Umowa na wykonanie PPUL z Prognozą oddziaływania na środowisko została zawarta z Biurem Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej (dalej BULiGL) na podstawie obowiązujących regulacji prawnych. Fakt zawarcia umowy został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

II. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.

PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z zapisem art. 7 Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach [tj. Dz. U. 2024 poz. 530 ze zm.], trwale zrównoważoną gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu, z uwzględnieniem ochrony lasów, zwłaszcza ekosystemów leśnych stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych.

Realizuje się to w Nadleśnictwie poprzez:

- stopniowe dostosowywanie składów gatunkowych biocenoz leśnych do warunków biotopu w trakcie naturalnych bądź kierowanych procesów przebudowy, w oparciu o typy drzewostanów, określone na podstawie rozpoznania siedliskowego,
- skuteczną ochronę cennych elementów flory i fauny, w szczególności opisanych w programie ochrony przyrody obszarów i obiektów prawnie chronionych oraz obiektów nieobjętych ochroną prawną, a cennych i ważnych dla zachowania różnorodności biologicznej,
- zabezpieczenia takiej ilości zasobów leśnych, która zapewnia prawidłową relację między zapotrzebowaniem rynku na ekologiczny surowiec – drewno, a zapewnieniem trwałego przyrostu zasobów leśnych,

- najpełniejszego wykorzystywania procesów zachodzących w ekosystemach w tym preferowanie naturalnego procesu odnawiania lasu,
- w lasach ochronnych wykonywanie zabiegów w sposób zapewniający zachowanie dominującej, ochronnej funkcji lasu,
- uwzględnienie na każdym etapie prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki oraz społecznych i ochronnych zapotrzebowań.

W Nadleśnictwie Sarnaki głównym celem PPUL jest zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym, oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi funkcjami lasu. Cel ten jest realizowany poprzez ustalone cele szczegółowe.

Do głównych celów ochrony środowiska, w zakresie prowadzenia gospodarki leśnej, należy spełnianie wymogów określonych w dyrektywach unijnych /siedliskowej i ptasiej/, konwencjach /o ochronie różnorodności biologicznej, bońskiej, berneńskiej/, programach /Polityka leśna państwa, Polityka ekologiczna państwa, Krajowy program zwiększania lesistości, Krajowa strategia ochrony i zachowania różnorodności biologicznej/.

Brak realizacji PPUL niesie za sobą skutki społeczne, ekonomiczne i przyrodnicze. Może spowodować niekontrolowane użytkowanie zasobów drzewnych, ograniczenie dostarczania na rynek odnawialnego surowca, jakim jest drewno, opóźnienia w procesach przebudowy drzewostanów, zarastanie siedlisk nieleśnych.

Nadleśnictwo Sarnaki obejmuje powierzchnię 10480,16 ha gruntów Skarbu Państwa w obrębie leśnym Sarnaki. Lesistość w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa z uwzględnieniem lasów wszystkich form własności wynosi 23 %.

Lasy ochronne zajmują 1556,29 ha powierzchni leśnej nadleśnictwa, pozostałe - to lasy gospodarcze i rezerwatowe. W drzewostanach nadleśnictwa występuje 37 gatunków drzew, z czego 19 występuje jako gatunki panujące. Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w nadleśnictwie jest sosna, która zajmuje 64,5% powierzchni daje 66,2% zasobności drzewostanów nadleśnictwa.

Na gruntach nadleśnictwa występują:

- 36 pomniki przyrody,
- 2 strefy ochronnych wokół miejsc bytowania i rozrodu zwierząt podlegających ochronie,
- 19 użytków ekologicznych
- 7 rezerwatów przyrody (oraz 2 w zasięgu nadleśnictwa)
 - ✓ Dębniak o powierzchni całkowitej 20,65ha,
 - ✓ Kaliniak o powierzchni całkowitej 53,35ha,
 - ✓ Przekop o powierzchni całkowitej 20,66ha,
 - ✓ Mierzvice o powierzchni całkowitej 12,98ha,
 - ✓ Zabuże o powierzchni całkowitej 34,07ha.
- 4 Obszary Natura 2000:
 - ✓ Dolina Dolnego Bugu – PLB140001 o powierzchni całkowitej 74309,92 ha, w tym w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa 7095,15 ha na gruntach nadleśnictwa 1197,81 ha;
 - ✓ Dolina Liwca – PLB060002 o powierzchni całkowitej 27431,51 ha, w tym w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa 1687,63 ha na gruntach nadleśnictwa 3,13 ha;
 - ✓ Ostoja Nadbużańska – PLH140011 o powierzchni całkowitej 46036,74 ha, w tym w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa 8479,78 ha na gruntach nadleśnictwa 3305,20 ha
- Obszary Natura 2000 w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki (poza gruntami LP):
 - ✓ Ostoja Nadliwiecka – PLH140032 o powierzchni całkowitej 13622,72 ha, w tym w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa 194,01 ha;

Na siedliskach „naturowych” nie zaprojektowano zabiegów, które mogłyby naruszyć ich stan lub spowodować ich zanik.

W lasach Nadleśnictwa Sarnaki występuje 37 gatunki drzew. Dla zachowania tej różnorodności, w PPUL zadbano o właściwy dobór gatunków w uprawach, uwzględniając nie tylko gatunki główne i domieszkowe, ale też biocenotyczne i fitomelioracyjne. W przyjętych orientacyjnych składach gatunkowych upraw uwzględnione zostały wszystkie lasotwórcze gatunki drzew leśnych występujące naturalnie w zasięgu nadleśnictwa.

Przy tworzeniu PPUL na każdym etapie rozważano stosowanie różnych wariantów alternatywnych, aby zapewnić realizację przyjętych celów zgodnie z aktualnymi przepisami prawa,

instrukcjami i wytycznymi. Wariantowanie terminowe i technologiczne było rozpatrywane głównie na etapie tworzenia zapisów w programie ochrony przyrody, natomiast wariantowanie lokalizacyjne – na etapie tworzenia planów cięć rębnych i przedrębnych. Ponadto wybór najodpowiedniejszych sposobów zagospodarowania i innych elementów projektu Planu odbywał się podczas posiedzenia Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

Rozplanowanie cięć użytkowania zasobów drzewnych, regulowane etatem pozyskania, jest pochodną potrzeb wynikających z celów hodowlanych i ochronnych, ma zapewnić realizację czterech ustawowych celów gospodarki leśnej. Ostateczna wersja wykazu projektowanych cięć rębnych powstała w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach.

PPLU w swych ustaleniach nie narusza zasady zachowania integralności obszaru Natura 2000. Chronione przez zapisy PPLU w podobny sposób są zarówno stanowiska gatunków na terenie obszaru jak i poza nim, co zapewnia zachowanie spójności czynników zewnętrznych i wewnętrznych.

Analizę rozwiązań alternatywnych, o których mowa w art. 55, ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku..., wybór najkorzystniejszego wariantu przeprowadzono podczas całego procesu planistycznego.

Wariantowanie odbywało się m.in. poprzez rozpatrywanie możliwości lokalizacji zabiegów, ich czasowego wykonania oraz technicznych sposobów wykonywania zabiegów. Sporządzanie PPUL podlega wariantowaniu już na etapie sporządzania wytycznych do wykonania prac urzędniowych. Polega to na wyborze dla ustalonych typów lasu (siedliskowe typy lasu, planowany cel hodowlany) sposobów zagospodarowania, składów gatunkowych upraw, typów drzewostanów. Pierwszy zarys planu cięć jest weryfikowany, poprzez uzgodnienie planowanych wstępnie zabiegów z wymogami ochrony przyrody, uwarunkowaniami społecznymi oraz zasadami planowania urzędniowego lasów, dochodząc ostatecznie do uzyskania takiej jego wersji, która w sposób optymalny uwzględnia wymogi środowiska, różnych grup społecznych oraz gospodarcze w odniesieniu do ustalonych funkcji lasu i celów dokumentu. Wariantowanie PPUL pod kątem wymagań ochrony środowiska przeprowadzone zostało również na etapie tworzenia programu ochrony przyrody. W tym dokumencie zamieszczono zapisy modyfikujące prowadzenie gospodarki leśnej, których to zapisów, ze względów technicznych (ograniczenia możliwości bazy danych SILP), nie dało się umieścić w zasadniczej treści planów cięć, planów użytkowania przedrębnych, planów hodowli itp..

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera ocenę planowanych w PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki, działań na dziko występujące populacje gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska. Analizując zaprojektowane zabiegi gospodarcze w PPUL na występujące gatunki roślin, grzybów, zwierząt i ich siedliska stwierdza się, że realizacja PPUL nie wpływa negatywnie na zachowanie we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków, a tym samym występuje możliwość zastosowania odstępstwa od zakazów. Ponadto zadania zaplanowane w PPUL będą realizowane zgodnie z zapisami Art. 52b. ustawy o ochronie przyrody z dnia 16.04.2004 r. [t.j. Dz. U. 2023 poz. 1336] oraz Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 roku w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. W związku z tym w trakcie realizacji tych zadań, nie będą one naruszały zakazów ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów i roślin.

Charakter działań przewidzianych w PPUL tj. czas trwania, zasięg przestrzenny, częstotliwość oraz rodzaj i skala oddziaływania, nie powodują zakłócenia w funkcjonowaniu gatunków zwierząt we właściwym stanie ochrony to znaczy, że niezagrożona jest ciągłość istnienia populacji wraz z ich siedliskami występowania.

W ramach oddziaływania ustaleń PPUL na środowisko przeanalizowano oddziaływanie na różnorodność biologiczną na 3 poziomach: populacji, gatunkowym i ekosystemowym. W PPUL zamieszczono zapisy pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej poprzez stosowanie właściwych naturalnych składów gatunkowych, pozostawianie drzew o nietypowych cechach, ochronę stanowisk i siedlisk gatunków.

- oddziaływanie na wodę - ustalenia PPUL nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie nadleśnictwa,

- oddziaływanie na powietrze - nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów PPUL na powietrze atmosferyczne,
- oddziaływanie na krajobraz - nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów PPUL na krajobraz; w ochronie krajobrazu mają pomóc zaplanowane w Programie ochrony przyrody wskazania dotyczące pozostawiania kęp i biogrup na zrębach, stosowania stref ekotonowych, kształtowanie granicy polno-leśnej,
- oddziaływanie na klimat - gospodarka leśna poprzez promowanie trwałego rozwoju lasów w Polsce sprzyja zachowaniu korzystnego wpływu lasów na klimat, akumulację CO₂ oraz zapobieganie powstawaniu pożarów (jako czynnika uwalniającego CO₂),
- oddziaływanie na zasoby naturalne - głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości lasu z możliwością użytkowania zasobów przyrodniczych, w tym odnawialnego surowca, jakim jest drewno; nie stwierdzono, aby ustalenia PPUL mogły oddziaływać negatywnie na inne zasoby naturalne,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej - ponieważ na gruntach nadleśnictwa takie obiekty występują sporadycznie, a ustalenia PPUL nie odnoszą się w żaden sposób do tych obiektów, nie stwierdzono negatywnego wpływu na te elementy.

Biorąc pod uwagę rozwiązania wynikające z zapisów PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki oraz wyżej przytoczone fragmenty „Prognozy oddziaływania na środowisko...”, jak również opinie wyrażone przez właściwe organy, można stwierdzić, że PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki i ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania PPUL na środowisko przyczynią się do poprawy stanu środowiska, w tym również ochrony obszarów Natura 2000.

III Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko – nie przeprowadzono.

Z względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w projekcie pul nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko o którym mowa w dziale VI ustawy o udostępnianiu informacji. Nadleśnictwo Sarnaki jest położone w nieznaczonej odległości od granicy państwa. Najkrótsza odległość pomiędzy granicą zasięgu nadleśnictwa a granicą państwa wynosi ok. 3,5 km.

IV. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Specyfika PUL polegająca na tym, że jest on realizowany stopniowo przez dziesięć lat sprawia, że jego ostateczne skutki będą możliwe do analizy dopiero po zakończeniu okresu, na jaki jest sporządzany.

Proponuje się aby monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu PUL dla Nadleśnictwa Sarnaki w zakresie oddziaływania na środowisko był prowadzony w ramach kontroli funkcjonalnej nadleśnictwa, kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej służb RDLP w Lublinie, kontroli wewnętrznej realizacji zadań bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki oraz z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych Inspekcji Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej (Narady Projektu Planu), która odbędzie się w trakcie sporządzania kolejnego planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

Za monitoring przyrodniczy w zakresie obserwacji siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 jest odpowiedzialny Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20.07.1990, Dz. U. 2024, poz. 425).

V. Uzasadnienie zgodnie z art. 42 ust. 2 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w

jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa. Uzasadnienie w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski z głoszone w związku z udziałem społeczeństwa w tym w trakcie wyłożenia do publicznego wglądu w dniach 8-28 stycznia 2025 roku projektu planu urządzenia lasu (dalej PPUL) dla nadleśnictwa Sarnaki stanowi załącznik nr 10.

Udział społeczeństwa

Zarządzeniem 47/2023 Nadleśniczego Nadleśnictwa z dnia 13.12.2023 został powołany Zespół Lokalnej Współpracy którego spotkania obejmowały m.in. wyznaczenia lasów o zwiększonej funkcji społecznej, prowadzenia gospodarki leśnej w ich obszarze w tym wzdłuż cieków wodnych, zagospodarowania turystycznego w zakresie istniejącej infrastruktury i potrzeb jej modernizacji.

W trakcie prac nad PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki odbyły się konsultacje społeczne w zakresie:

- aktualizacji obiektów objętych ochroną przyrody na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, aktów ustanowienia, przedmiotów, celów i zasad ochrony,
- uzgodnienia podstawowych założeń do sporządzenia PPUL oraz wypracowanie wytycznych do przeprowadzenia terenowych prac urządzania lasu,
- opracowania wytycznych do planu gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy,
- PPUL wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania na środowisko tego projektu,

- **Posiedzenie Komisji Założeń Planu** odbyło się w dniu 23.06.2022 roku. Na co najmniej miesiąc przed zwołaniem posiedzenia KZP, do publicznej wiadomości w BIP RDLP w Lublinie i prasie lokalnej [data ogłoszenia w papierowym wydaniu Dziennik Wschodni - 18.05.2022 rok], podano informacje o:

- przystąpieniu do sporządzania projektu planu urządzenia lasu,
- przewidywanym terminie posiedzenia KZP,
- możliwości udziału społeczeństwa w obradach KZP,
- celu spotkania tj. „Założeniach do planu urządzania lasu”.

Celem zwołania KZP było określenie parametrów robót terenowych m.in. w zakresie: podziału lasów ze względu na dominujące funkcje /lasy ochronne, lasy gospodarcze/, aktualizacji zasięgu lasów chronionych, ustalenia i uzgadnianie cech drzewostanów, wyróżnienia gospodarstw /specjalne, lasów ochronnych, zrębowe, przerębowo-zrębowe/ z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy, wykonywania inwentaryzacji lasu do planu urządzenia, przyjęcia wieków rębności dla głównych gatunków lasotwórczych w obrębie leśnym, projektowania użytkowania rębного i przedrębного, planowania hodowlanego z uwzględnieniem lokalnych warunków produkcji leśnej, użytkowania ubocznego i zagospodarowania łowieckiego, rekreacyjnego zagospodarowania lasu, ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, specyficznych zagadnień dotyczących inwentaryzacji lasu i gospodarki leśnej w tym: średni okres odnowienia w gospodarstwie, przewidywany procent uszkodzeń młodego pokolenia w drzewostanach KO i KDO.

Obrady prowadzone było w formie dyskusji.

Ustalenia Komisji zawarte zostały w Protokole. Uczestnicy biorący udział w posiedzeniu Komisji nie wnieśli zastrzeżeń do ustaleń zawartych w Protokole. Do zamieszczonych do publicznego wglądu na stronie BIP RDLP Lublin „Założeń do PPUL” zawartych w protokole, nie zgłoszono żadnych uwag, wniosków ani opinii. Ogłoszenie o udostępnieniu do publicznego wglądu oraz sposobie i miejscu składania uwag i wniosków (przez co najmniej 21 dni) zostało zamieszczone na BIP oraz lokalnej prasie – Dziennik Wschodni. Treść ogłoszenia stanowi załącznik nr 1 do podsumowania.

- **Narada Techniczno-Gospodarcza** odbyła się w dniu 31.10.2024 roku w siedzibie nadleśnictwa. Na posiedzenie NTG zaproszono przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych, przedstawicieli przemysłu drzewnego oraz organizacji zainteresowanych gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach w zasięgu działania Nadleśnictwa Sarnaki. Podstawowym zadaniem NTG było sformułowanie PPUL oraz akceptacja sporządzonej Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000. Dokonano również oceny gospodarki

minionego okresu. Obrady prowadzone były w formie dyskusji. Z przebiegu posiedzenia został sporządzony Protokół ustaleń.

- Projekt lasów ochronnych

Lokalizacja lasów ochronnych została przyjęta zgodnie z Decyzją Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14.08.2025r., znak: DLŁ-WGL.8101.50.2025.MP pozbawienia charakteru ochronnego lasu oraz uznania za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe o powierzchni łącznej 1556,29 ha, w Obrębie leśnym Sarnaki w kategoriach wiodących: lasy wodochronne, lasy glebochronne, lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tysięcy mieszkańców, lasy stanowiące drzewostany nasienne.

- PPUL wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, zgodnie z zarządzeniem nr 55 DGLP z dnia 21 listopada 2011 r., został wyłożony do publicznego wglądu i konsultacji społecznych od dnia 08 stycznia 2025 roku na okres 21 dni. Ogłoszenie o procesie konsultacji PPUL zamieszczono w prasie lokalnej – „Dziennik Wschodni”, na stronie internetowej Nadleśnictwa Sarnaki oraz na stronach Biuletynu Informacji Publicznej RDLP w Lublinie. Dokumentacja PPUL została udostępniona w siedzibie nadleśnictwa w formie analogowej oraz na BIP RDLP w formie elektronicznej. Treść ogłoszenia stanowi załącznik nr 2.

W okresie wyłożenia każdy miał możliwość zapoznania się z materiałami oraz wpisać swoją opinię na temat przedsięwzięć z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zadań wynikających z programu ochrony przyrody. W trakcie konsultacji wpłynął jeden wniosek z uwagami do PPUL., który na podstawie art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, został rozpatrzony. Uzasadnienie w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie wyłożenia w dniach 08-28.01.2025 roku do publicznego wglądu PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki, zostało przesłane do wnioskodawcy – Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego. Uwzględnione uwagi dotyczyły zweryfikowanych lokalizacji gatunków chronionych na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych oraz zachowania krajobrazu leśnego w odniesieniu do gruntów w zarządzie LP (Załącznik nr 10). Ponadto innych uwag, postulatów i wniosków nie wniesiono w trakcie prac nad sporządzeniem PPUL.

Równocześnie, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, Prognoza oddziaływania na środowisko wraz z PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki zostały przesłane do RDOŚ.

- Opinie właściwych organów (RDOŚ w Lublinie i LPWIS w Lublinie)

W dniu 13 września 2021 r., Dyrektor RDLP w Lublinie wystąpił do właściwych organów (z mocy ustawy) z **wnioskiem o uzgodnienie** zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu.

odpowiedź:

- MPWIS w Warszawie dokonał uzgodnienia – pismo znak: ZS.7040.153.2022.KB z dnia 17.10.2022r.,
- RDOŚ w Warszawie dokonał uzgodnienia - pismo znak: WOOŚ-III.411.319.2022.JD z dnia 17.10.2022r.

Uzgodnienia powyższe zostały opublikowane na stronach BIP RDLP w Lublinie.

W dniu 29 listopada 2024 r., pismem znak ZO.6003.3.5.2022 Dyrektor RDLP w Lublinie przekazał dokumentację oraz wniosek o wydanie opinii w sprawie PPUL od organów ustawowo opiniujących.

odpowiedź:

- RDOŚ w Warszawie pismem z dnia 31.12.2024 roku, znak: WOOŚ-III.410.605.2024.JD wydał opinię dot. projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki. W przesłanej opinii, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie stwierdza, że „Biorąc pod uwagę względy ochrony przyrody oraz ustanowione plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011, Dolina Dolnego Bugu PLB140001 oraz Dolina Liwca PLB140002 i Ostoja Nadliwiecka PLH140032, stwierdzam

negatywny wpływ na siedliska i gatunki chronione.” Pismem z dnia 3 lutego 2025r., Wykonawca poinformował tut. dyrekcję o sposobie ujęcie uwag RDOŚ w PPUL. Pismem z dnia 18.02.2025 roku, zn. spr.: ZO.6003.3.5.2022 skierowanym do RDOŚ w Warszawie tut. dyrekcja odniosła się do uwag zawartych w przywołanej wyżej opinii RDOŚ oraz o sposobie i zakresie ich ujęcia w PPUL (Załącznik nr 8-9).

Reasumując:

Projekt Planu Urządzenia Lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Sarnaki, w obecnej formie spełni główny cel, jakim jest zachowanie ekosystemów leśnych przy jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewni równowagę między wszystkimi spełnianymi funkcjami lasu. Jestem przekonany, że PPUL wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Sarnaki z okresem obowiązywania na lata 2025-2034 w obecnej formie spełni główny cel, jakim jest zachowanie ekosystemów leśnych przy jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewni równowagę między wszystkimi spełnianymi funkcjami lasu. Cel ten będzie realizowany przez ustalone zadania szczegółowe. Przyjęte rozwiązania godzą potrzeby gospodarcze, ochrony środowiska i społeczne. Projekt ten akceptuję i przedstawiam do zatwierdzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska.

DYREKTOR


Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie
Jan Kowal

Załączniki:

1. Ogłoszenie o udostępnieniu do publicznego wglądu Założeń do PPUL Nadleśnictwa Sarnaki
2. Ogłoszenie o udostępnieniu do publicznego wglądu PPUL Nadleśnictwa Sarnaki
3. Pismo RDLP w Lublinie z dnia 15.09.2022 roku, zn. spr.: ZO.6003.3.2.2022.
4. Pismo RDOŚ w Warszawie z dnia 17.10.2022 roku, zn. spr.: WOOŚ-III.411.319.2022.JD
5. Pismo MPWIS w Warszawie z dnia 17.10.2022 roku, zn. spr.: ZS.7040.153.2022KB
6. Pismo RDLP w Lublinie z dnia 29.11.2024 roku, zn. spr.: ZO.6003.3.5.2022
7. Pismo RDOŚ w Warszawie z dnia 31.12.2024 roku, zn. spr.: WOOŚ-III.410.908.2024JD
8. Pismo BULiGL o/Lublin z dnia 3.02.2025 roku, zn.spr.:TU-16/2025-42
9. Pismo RDLP w Lublinie z dnia 18.02.2025 roku, zn. spr.: ZO.6003.3.5.2022
10. Rozstrzygnięcie zgłoszonych uwag i wniosków do PPUL



OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trawniki - etap II

Na podstawie art. 17 pkt 9 i 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503) art. 39 ust. 1, art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.) oraz uchwały Nr VI/39/2019 Rady Gminy Trawniki z dnia 20 maja 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trawniki,

ZAWIADAMIAM

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Trawniki - etap II wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 26 maja 2022 r. do 17 czerwca 2022 r. w siedzibie Urzędu Gminy Trawniki, Trawniki 605, 21-044 Trawniki w godzinach pracy urzędu, oraz o publikacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Trawniki (<http://www.trawniki.pl>) i Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Trawniki (<https://ugtrawniki.bip.lubelskie.pl>) w zakładce ogłoszenia.

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 15.06.2022 r. o godz. 13.00 w siedzibie Urzędu Gminy Trawniki, I piętro, pokój nr 12.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego oraz prognozie oddziaływania na środowisko może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać w formie pisemnej do Wójta Gminy Trawniki, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 4 lipca 2022 r., na adres Urzędu Gminy Trawniki, Trawniki 605, 21-044 Trawniki lub drogą elektroniczną na adres e-mail: trawniki@trawniki.pl lub adres ePUAP: /h3c9ttj84i/skrytka.

Uwaga powinna zawierać imię i nazwisko lub nazwę jednostki organizacyjnej, adres oraz oznaczenia nieruchomości (nr działki, obręb), której uwaga dotyczy. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Trawniki. Uwagi złożone po terminie pozostaną bez rozpatrzenia.

Zgodnie z art. 8a ust. 1 oraz art. 17a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z przetwarzaniem przez Wójta Gminy Trawniki, danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Wójt Gminy Trawniki

in966



NEKROLOGI KONDOLENCJE PODZIĘKOWANIA

Wszystkie informacje pod nr. tel. 81 46-26-820
lub e-mail: eliza.jakuszewska@dziennikwschodni.pl

n1_w_2x1

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do opracowania projektu planu urządzenia lasu (PPUL) dla nadleśnictw: Lubartów, Sarnaki, Strzelce

Na podstawie art. 39 - 42, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, (Dz. U. z 2021 r., poz. 2373),

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie
INFORMUJE

o przystąpieniu do opracowania PPUL dla Nadleśnictw: Lubartów, Sarnaki, Strzelce na lata 2025-2034, oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania ww. dokumentu na środowisko.

- Postępowanie prowadzone jest na wniosek Dyrektora RDLP w Lublinie.
- Organem właściwym do dokonania uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie oddziaływania PPUL na środowisko dla:
 - Nadleśnictwa: Lubartów, Strzelce jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Lubelski Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie,
 - Nadleśnictwa Sarnaki jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie.
- Na stronie BIP RDLP w Lublinie (zakładka - co robimy/plan urządzenia lasu) umieszczone zostaną do publicznego wglądu uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w/w planów urządzenia lasu z właściwymi dyrektorami RDOS i PWIS.
- Organem właściwym do wydania opinii do PPUL dla:
 - Nadleśnictwa: Lubartów, Strzelce jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Lubelski Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie.
 - Nadleśnictwa Sarnaki jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie.
- Zapraszam przedstawicieli urzędów, samorządów, przedsiębiorców leśnych, oraz organizacje zainteresowane gospodarką leśną i ochroną przyrody w lasach nadleśnictw na posiedzenie Komisji Założeń Planu.
- Planowany termin posiedzenia Komisji Założeń Planu dla:
 - Nadleśnictwa Lubartów** w dniu 28 czerwca 2022 roku, godz. 10⁰⁰ w siedzibie nadleśnictwa, ul. gen. Franciszka Kleeberga 17, 21-100 Lubartów
 - Nadleśnictwa Sarnaki** w dniu 23 czerwca 2022 roku, godz. 10⁰⁰ w siedzibie nadleśnictwa, ul. 3 Maja 6/4, 08-220 Sarnaki
 - Nadleśnictwa Strzelce** w dniu 30 czerwca 2022 roku, godz. 10⁰⁰ w siedzibie nadleśnictwa, ul. Grabowiecka 20A, 22-500 Hrubieszów
- Zadaniem Komisji jest wypracowanie „Założeń i wytycznych do sporządzania projektu planu urządzenia lasu oraz Programu Ochrony Przyrody wraz z prognozą oddziaływania planu na środowisko”, obejmujących m.in.:
 - Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędzeniowych, dotyczące m.in.:
 - spraw związanych ze stanem posiadania, klasyfikacją gruntów, podziałem powierzchniowym, podziałem na leśnictwa, oznaczeniem granic oddziałów i pododdziałów,
 - projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000.
 - Określenie założeń do planu urządzenia lasu, w tym m.in.:
 - podział lasu ze względu na dominujące funkcje lasu, wieki różności, podział gospodarczy, ustalenie cech drzewostanów,
 - wytyczne w sprawie planowania hodowlanego z uwzględnieniem lokalnych warunków produkcji leśnej,
 - aktualizacji programu ochrony przyrody,
 - wytyczne w zakresie rekreacyjnego zagospodarowania lasu
- Informujemy o możliwości udziału w posiedzeniu Komisji Założeń Planu, wstęp jest wolny, każdy zainteresowany może wziąć udział w posiedzeniu.

in963

WÓJT GMINY RYBCZEWICE

INFORMUJE

że zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899), na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Rybczewice podano do publicznej wiadomości, na okres 21 dni, od dnia 9 sierpnia 2022 r., wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Rybczewice przeznaczonych do oddania w dzierżawę, położonych w miejscowości Pilaszkowice Drugie.

in181

OGŁOSZENIE

Realizując zapisy ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029) oraz Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 55 z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie instrukcji zarządzania lasu (Zn - spr. ZU - 7019 - 72/11) z późn. zm.

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie [RDLP]

Z A W I A D A M I A

że na okres 21 dni począwszy od dnia 11 sierpnia 2022r., udostępnione zostaną do publicznego wglądu „Założenia do planu urządzenia lasu” dla Nadleśnictw: Lubartów, Samaki, Strzelce. Istnieje możliwość zapoznania się z ww. Założeniami, które zostaną umieszczone na stronie biuletynu informacji publicznej RDLP Lublin w zakładce „Co robimy/ Plan Urządzenia Lasu”

Uwagi, wnioski i opinie dotyczące dokumentów można składać przez okres 21 dni (do dnia 31 sierpnia 2022 r.), na adres: Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin lub elektronicznie na adres: rdlp@lublin.lasy.gov.pl.

Uwagi i wnioski będą rozstrzygane przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Zgodnie z art. 41 ustawy z 3 października 2008 r., uwagi i wnioski złożone po okresie wyłożenia postanawia się bez rozpatrzenia [decyduje data wpływu].

in173



WOJEWODA LUBELSKI

HP

IF-17121.7.2022.

OBWIESZCZENIE

WYWIADY I IRFI SKIEGO

ogłoszenia

**- Sprzedajesz
nieruchomości?**



**ogłoszenie
drobne**
w Dzienniku Wschodnim!

Tylko 100 zł* netto
za miesiąc.



* o szczegóły pytaj w
Biurze Ogłoszeń
Dziennika Wschodniego,
tel. 081 46-26-966

HURTOWNIA Rowerów Części
rowerowych ZEN-POL Hurt
Detail duży wybór, niskie
ceny, zaprasza: LUBLIN ul.
Techniczna 4B lok.11 tel.
726-663-496, 517-304-181

MOTORYZACJA

KUPNO

AUTO, motocykl z PRL
kompletne, zadbane np.
syrena, warszawa, wolga,
zaporożec, fiat 125P, mikrus,
WSK, WFM, junak, osa i inne.
Tel. 608 097 274.

TURYSTYKA

WCZASY DLA SENIORA-
Krynica Morska - 8 dni od
949 zł/os., Stegna - 8 dni
od 849 zł/os.
tel: 534244044. www.
wczasy-senior.pl

0952101/A

USŁUGI

WYWÓZ złomu, sprzętu AGD,
RTV, gruzu, mebli,
ubrań, sprzątanie piwnic,
strychów, garaży, domów po
lokatorach i zmarłych i inne.
Wycinka drzew, podcinanie,
karczowanie koszenie i
sprzątanie działek, wywóz
gałęzi, prace rozbiórkowe
(stare domy, stodoły,
komórki, szklarnie itp.). Całe
województwo od 8 do 21,
514-299-106.

07992101/A

USŁUGI BUDOWLANE

REMONTY, naprawy. Tynki,
szpachlowanie, malowanie,
ścianki: karton gips,
murowanie, płytki. Tel. +48
793 446 374.

0952101/A

USŁUGI

MOTORYZACJA
Sprzedam/Kupię



www.dziennikwschodni.pl

BUDOWLANE

DOCIEPLANIE budynków
szybko, tanio, solidnie. 502
053 214.

01322101/A

ZDROWIE

EXPRESS-DENT stomatologia
zachowawcza, protetyka,
umowa z NFZ; ul. Hipoteczna
2, tel. 81 743 62 60; ul.
Staszica 8, tel. 81 534 62
60; ul. Staszica 12, tel. 81
534 62 70, www.express
dent.pl.

08952101/A

APARATY SŁUCHOWE

APARATY SŁUCHOWE
dobór, sprzedaż, serwis
na miejscu, refundacje,
wizyty domowe, raty,
FIRMA MEDIKA JERZY
KAPITAN, LUBLIN, ul.
Nowowiejskiego 2a,
LUBARTÓW, ul. Cicha
19, KRASNYSTAW, ul.
Browarna 6, 81/473-
54-01, 668-277-760

20202101/A

**zamów swoje
ogłoszenie
drobne**

tel. 81

16 26 070

USŁUGI

MOTORYZACJA
Sprzedam/Kupię



HANDEL

KUPIĘ starocie i antyki - obrazy, zegary, monety, pamiątki wojenne, stare książki, biżuterię i inne. Tel. 607 279 102.

147024L01.A

NIERUCHOMOŚCI**SPRZEDAM**

SPRZEDAM dom 160 m2 z działką Biała Podlaska tel. 793 046 327.

145924L01.A

USŁUGI

SPRZĄTANIE piwnic, strychów, garaży, stodół, komórek, mieszkań, domów i innych pomieszczeń. Wywóz zbędnych rzeczy takich jak : gruz, gałęzie, śmieci po budowie i remoncie, okien, złomu, desek, korzeni, odpadów bio, mebli oraz innych nie potrzebnych rzeczy. Dodatkowo zajmujemy się rozbiórką wszelkich budynków. Swoje prace oferujemy również w zakresie wycinki oraz podcinki drzew usuwania korzeni, niwelacji terenu, koszenia trawników, przygotowanie działek pod sprzedaż lub budowę, karczowanie terenu o inne prace. Działamy na terenie całego województwa lubelskiego, tel. 510538557

126124L01.A

WYWÓZ złomu, sprzętu AGD, RTV, gruzu, mebli, ubrań, sprzątanie piwnic, strychów, garaży, domów po lokatorach



Zamów ogłoszenie drobne w Dzienniku Wschodnim!

Tylko 100 zł* netto za miesiąc.

* o szczegóły pytaj w **Biurze Ogłoszeń Dziennika Wschodniego**, tel. **081 46-26-971, 081 46-26-976**

in/zajawki/bi0009a

i zmarłych i inne. Wycinka drzew, podcinanie, karczowanie koszenie i sprzątanie działek, wywóz gałęzi, prace rozbiórkowe (stare domy, stodoły, komórki, szklarnie itp.) . Mycie, malowanie elewacji, dachów itp.. Odśnieżanie dachów, wywóz śniegu. Całe województwo od 8 do 21, 514-299-106.

133124L01.A

USŁUGI BUDOWLANE

HYDRAULIKA, gaz, glazura, elektryka. Wszelkie przeróbki adaptacja pomieszczeń, usługi z dofinansowania przez PEFRON za pośrednictwem MOPR, tel. 501-035-412.

136624L01.A

ZDROWIE

EXPRESS-DENT stomatologia, naprawa protez, protetyka, chirurgia, implanty; ul. Hipoteczna 2, tel. 81 743 62 60; ul. Staszica 8, tel. 81 534 62 60; BEZPŁATNE PROTEZY zębów bez kolejki w ramach NFZ, ul. Staszica 8, Lublin, tel. EXPRESS-DENT stomatologia, naprawa protez, protetyka, chirurgia, implanty; ul. Hipoteczna 2, tel. 81 743 62 60; ul. Staszica 8, tel. 81 534 62 60; BEZPŁATNE PROTEZY zębów bez kolejki w ramach NFZ, ul. Staszica 8, Lublin, tel. 603-593-654

146324L01.A



tel. 81 46 26 820

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku, (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405, z późn. zm.);

DYREKTOR REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH [RDLP] W LUBLINIE**Z A W I A D A M I A**

o udostępnieniu projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa: Lubartów, Sarnaki, Strzelce sporządzonego na lata 2025 – 2034 oraz Prognozy oddziaływania tego planu na środowisko do konsultacji społecznych.

Wszyscy zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski do projektu planu urządzenia lasu dla ww. nadleśnictw przez okres 21 dni: w formie zaopiniowanej, „Materiały dotyczące konsultowania projektu planu urządzenia lasu na lata 2024-2033” w siedzibie nadleśnictwa oraz na adres RDLP w Lublinie [ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin] lub elektronicznie na adres: rdlp@lublin.lasy.gov.pl w terminie od 08.01.2025.

Wskazane obszary nadleśnictw: Lubartów i Strzelce położone są w województwie lubelskim. nadleśnictwo Sarnaki położone jest w województwie mazowieckim.

Jednocześnie informuje się, że z niezbędną dokumentacją można zaopiniować się **w dni robocze w godz. 10⁰⁰ – 14⁰⁰** w siedzibie nadleśnictw

- **Lubartów**, ul. Gen. Kleberga 17 21-100 Lubartów,
- **Sarnaki**, ul. 3 Maja 6/4, 08-220 Sarnaki,
- **Strzelce**, ul. Grabowiecka 20A, 22-500 Hrubieszów.

lub na stronie BIP RDLP w Lublinie w zakładce „Co robimy/Plan urządzenia lasu”

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Zgodnie z art. 41 ustawy z 3 października 2008 r. uwagi i wnioski złożone po okresie wyłożenia pozostawia się bez rozpatrzenia [decyduje data wpływu].

¹⁾ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1).

* W przypadku gdy wykonawca nie przekazuje danych osobowych innych niż bezpośrednio jego dotyczących lub zachodzi wyłączenie stosowania obowiązku informacyjnego, stosownie do art. 13 ust. 4 lub art. 14 ust. 5 RODO treści oświadczenia wykonawca nie składa (usunięcie treści oświadczenia np. przez jego wykreślenie).

in102

AAA KALLA CAŁODOBOWE USŁUGI POGRZEBOWE
www.kalla.lublin.pl
LUBLIN, UL. CMENTARNA 16
tel. 81 748 64 54, 602 475 176
ZASILEK POGRZEBOWY WYPŁACAMY PRZED POGRZEBEM
 Kremacje w 24 godziny • Pogłębianie grobów • Ekshumacje
Sprzedaż grobów na cmentarzu na Majdanku
BEZPŁATNA CHŁODNIA W LUBLINIE

c24089



odwiedź nas na
www.dziennikwschodni.pl
facebook.com/dziennikwschodni
facebook.com/lubelskisport
 Instagram
 Twitter

**BURMISTRZ PONIATOWEJ**

ogłasza I PRZETARG USTNY NIEOGRANICZONY na najem lokalu użytkowego

- ul. Brzozowej 1, w Poniatojewie piętro I pow. użytkowa 48,35 m² na działce nr 243

cena wywoławcza netto miesięcznej stawki czynszu za 1 m² pow. użytkowej – 20,00 zł, wadium – 1189,41 zł
 Przetarg odbędzie się w dniu 31.01.2025 r. o godz. 10.00 w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Poniatojewie, ul. Młodzieżowa 2. Warunkiem uczestnictwa jest wpłacenie wadium na konto nr 58 8735 0007 0000 0130 2000 0060 BS Poniatojewy do dnia 28.01.2025 r. godz. 15.00 Pełna treść ogłoszenia na stronie <https://umponiatowa.bip.lubelskie.pl/> zakładka: gospodarka nieruchomości - ogłoszenia. Szczegółowe informacje pod nr tel. 81 8204836 w. 27
 /-/ Burmistrz Poniatojewy Paweł Karczmarczyk

in103

Ruszą konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Gminy Batorz w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Batorz

WÓJT GMINY BATORZ INFORMUJE,

iż w dniach od 3 stycznia 2025 r. do 9 lutego 2025 r.

prowadzone będą konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Gminy Batorz w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Batorz.

Rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów gminy. Jednym z narzędzi służących wyprowadzeniu ww. obszaru z sytuacji kryzysowej jest Gminny Program Rewitalizacji, który stanowi wieloletni program działań, którego fundamentem jest szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. GPR określa, cele rewitalizacji oraz kierunki działań, za pośrednictwem których wskazany obszar ma zostać wyprowadzony ze stanu kryzysu. Jego realizacja ma stworzyć warunki do zrównoważonego rozwoju. Dokument zawiera również opis przedsięwzięć, które będą realizowane na obszarze rewitalizacji.

KONSULTACJE SPOŁECZNE PROJEKTU UCHWAŁY PROWADZONE BĘDĄ W NASTĘPUJĄCYCH FORMACH:

- 1) Zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej, poprzez wypełnienie formularza dostępnego na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Batorz <https://ugbatorz.bip.e-zeto.eu/> i na stronie <https://batorz.gmina.pl/> oraz dostępnego w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Batorz, Batorz Pierwszy 52A. Wypełnione i podpisane formularze należy złożyć:
 - a) drogą elektroniczną na adres: sekretariat@batorz.gmina.pl
 - b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Batorz, Batorz Pierwszy 52A, 23-320 Batorz,
 - c) osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Batorz, Batorz Pierwszy 52A - w godz. pracy tj. Pon.: 8:00 - 16:00, Wt.: 8:00 - 16:00, Śr.: 8:00 - 17:00, Cz.: 8:00 - 16:00, Piąt.: 8:00 - 15:00.
- 2) Zbieranie do protokołu uwag ustnych:
 - a) osobiście w sekretariacie Urzędu Gminy Batorz, Batorz Pierwszy 52A, 23-320 Batorz w ww. godz. pracy urzędu,
 - b) telefonicznie pod nr: 15 874 51 39,
 - c) w trakcie spotkania rewitalizacyjnego zorganizowanego w formie stacjonarnej w dniu 21 stycznia 2025 r. o godz. 14.00 w siedzibie Urzędu Gminy Batorz (sala spotkań).
- 3) Badanie ankietowe on-line dotyczącego opinii na temat proponowanych granic obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, a także zaproponowanych w uchwale rozwiązań. Link do ankiety dostępny będzie na stronie internetowej BIP Urzędu Gminy Batorz <https://ugbatorz.bip.e-zeto.eu/> i na stronie <https://batorz.gmina.pl/>.
- 4) Otwarte spotkanie z interesariuszami procesu rewitalizacji w dniu 21 stycznia 2025r. o godz. 14.00 w siedzibie Urzędu Gminy Batorz (sala spotkań).

Wszystkie niezbędne informacje wraz z projektem dokumentu i wymagającymi załącznikami zostaną udostępnione od dnia 3 stycznia 2025 r.:

- a) na stronie na stronie internetowej Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Batorz: <https://ugbatorz.bip.e-zeto.eu/>
- b) na stronie Urzędu Gminy Batorz: <https://batorz.gmina.pl/>
- c) w postaci papierowej w siedzibie Urzędu Gminy Batorz, Batorz Pierwszy 52A, 23-320 Batorz.

Zapraszamy wszystkich chętnych bardzo serdecznie do udziału w konsultacjach społecznych!

in104

Jak zamieścić reklamę w Dzienniku Wschodnim?

Lublin, Krakowskie Przedmieście 55

☎ tel. 81 46 26 820

Skontaktuj się z naszym przedstawicielem**| Agnieszka Brania**

agnieszka.brania@dziennikwschodni.pl
 kom. 691 770 012

| Patrycja Dubicka

patrycja.kowalska@dziennikwschodni.pl
 kom. 691 770 019

| Biuro Ogłoszeń

eliza.jakuszewska@dziennikwschodni.pl
 tel. 81 46 26 820
 kom. 697 770 393

bi0034



Lublin, dnia 15.09.2022 r.

Zn. spr.: ZO.6003.3.2.2022
/doręczenie elektroniczne/

Pani
Magdalena Kaczmarek
Mazowiecki Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny w Warszawie
ul. Żelazna 79
00 – 875 Warszawa

Wniosek

Na podstawie art. 53 i art. 46 ust. 3 oraz w związku z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029) Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów w Lublinie wnioskuje o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 - 2034.

I. Informacje o Planie Urządzenia Lasu:

Plan Urządzenia Lasu jest dokumentem sporządzanym w oparciu o:

- Ustawę o lasach z dnia 28.09.1991 r. (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1302),
- Instrukcję Urządzenia Lasu z 2011 r., (Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 55 z dnia 21.11.2011 r.),

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla lasów Skarbu Państwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672).

Plan Urządzenia Lasu jest podstawowym dokumentem gospodarki leśnej opracowywanym dla określonego obiektu (nadleśnictwa), zawierającym opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej – *art. 6 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*. W oparciu o Plan Urządzenia Lasu możliwe jest prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna - to działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów – *art.6. ust.1 pkt 1a ustawy o lasach*.

Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza Plan Urządzenia Lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa decyzją na podstawie *art.22 ust 1 ustawy o lasach* na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.



II. Przewidywany zakres projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 - 2034:

1. Przedmiotem opisanego Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa są lasy w rozumieniu *art. 3 ustawy o lasach*. Poza tym w części inwentaryzacyjnej planu urządzenia lasu uwzględnia się również inne grunty i nieruchomości Skarbu Państwa pozostające w zarządzie nadleśnictwa.
2. Określenie zadań z zakresu gospodarki leśnej obejmuje lasy Skarbu Państwa będące w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki, w tym również grunty leśne znajdujących się w zasięgu obszarów sieci Natura 2000.
Obszary sieci Natura 2000 (dane z SDF) znajdujące się na terenie Nadleśnictwa Sarnaki:
 1. OSO Dolina Dolnego Bugu PLB140001
 2. OZW Ostoja Nadbużańska PLH140011
 3. OSO Dolina Liwca PLB140002
3. Zadania ujęte w Planie Urządzenia Lasu nie będą obejmowały przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ujętych w:
 - Dyrektywie Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Załącznik II, dział 1 Rolnictwo, leśnictwo i akwakultura pkt. d) – wstępne zalesianie i wycinanie lasów w celu zamiany przeznaczenia gruntów,
 - Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10.09.2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), w szczególności w punktach:
 - 88) zmianę lasu, innego gruntu o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu:
 - a) jeżeli dotyczy lasów łęgowych, olsów lub lasów na siedliskach bagiennych,
 - b) jeżeli dotyczy enklaw pośród użytków rolnych lub nieużytków,
 - c) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
 - d) w granicach administracyjnych miast,
 - e) o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, inne niż wymienione w lit. a-d;
 - 90) zalesienia:
 - a) pastwisk lub łąk na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art. 16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne,
 - b) nieużytków na glebach bagiennych,
 - c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy;
 - 91) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;.

4. W założeniach projektu Planu Urządzenia Lasu nie określa się potrzeb w zakresie zmiany lasu na użytek rolny. Wydanie przez dyrektora RDLP decyzji zezwalającej na zmianę lasu na użytek rolny dotyczy każdorazowo odrębnego postępowania, prowadzonego na wniosek zainteresowanego.
5. Na terenie Nadleśnictwa Sarnaki nie występują grunty, które w MPZP zostały przeznaczone do zalesienia.
6. Projekt Planu Urządzenia Lasu – dla Nadleśnictwa Sarnaki nie wyznacza ram dla innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – w rozumieniu art. 46 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, w szczególności Plan Urządzenia Lasu nie będzie zawierał elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko tj. projektów w zakresie infrastruktury technicznej:
 - 1) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych i sanitarnych,
 - 2) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
 - 3) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
 - 4) budowy urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.
7. Plan Urządzenia Lasu w ramowy sposób określa potrzeby w zakresie infrastruktury, jednakże są one przedstawione opisowo, jako potencjalne. Plan Urządzenia Lasu nie jest podstawą ich wykonania. Wszystkie przyszłe potrzeby w zakresie infrastruktury tj. modernizacji i remontu dróg oraz budynków są przedsięwzięciami, które wymagają osobnych projektów i postępowań administracyjnych, w tym ewentualnych ocen oddziaływania na środowisko. Zadania te mogą być realizowane przez Nadleśnictwo niezależnie od zapisów Planu Urządzenia Lasu.
8. Plan Urządzenia Lasu nie będzie zawierał propozycji zadań mających wpływ na zdrowie i życie ludzi (na warunki sanitarno-higieniczne otoczenia) tj. stosowania środków chemicznych, służących do zwalczania owadów, grzybów pasożytniczych i chwastów, a tym samym nie będzie powodował wystąpienia ryzyka dla zdrowia i życia ludzi.
9. W Programie Ochrony Przyrody będącym integralną częścią Planu Urządzenia Lasu opisane zostaną wszystkie obszary chronione oraz obszary ochrony sieci Natura 2000.

III. Propozycja zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania Planu

Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na środowisko i na obszary Natura 2000.

Na podstawie art. 51-52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029), proponuje się poniżej, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki.

1. Część opisowa Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące rozdziały:

1. INFORMACJE OGÓLNE

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY

2.1. Analiza i ocena stanu środowiska

- 2.2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa
- 2.3. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych
- 2.4. Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie
- 2.5. Grunty przeznaczone do zalesienia
- 2.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL
- 2.7. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL
- 2.8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL urządzenia lasu
- 3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO**
 - 3.1. Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000
 - 3.2. Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska
 - 3.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną
 - 3.2.2. Analiza zaproponowanych TD i składów upraw dla siedlisk przyrodniczych
 - 3.2.3. Oddziaływanie na ludzi
 - 3.2.4. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki grzybów i roślin
 - 3.2.5. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki zwierząt
 - 3.2.5.1. Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska
 - 3.2.6. Oddziaływanie na wodę
 - 3.2.7. Oddziaływanie na powietrze i klimat
 - 3.2.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
 - 3.2.9. Oddziaływanie na krajobraz
 - 3.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne
 - 3.2.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej
 - 3.3. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.
- 4. DZIAŁANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW PPUL NA ŚRODOWISKO**
 - 4.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko
 - 4.2. Przewidywane rozwiązania alternatywne
 - 4.3. Wnioski końcowe
- 5. POWIĄZANIA Z INNYMI PROGNOZAMI ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**
- 6. PROPOZYCJE W SPRAWIE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PPUL.**
- 7. PODSUMOWANIE ORAZ STRESZCZENIE PROGNOZY**
- 8. LITERATURA**
- 9. ZAŁĄCZNIKI**

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki zostaną opracowane w oparciu o publikowaną wiedzę naukową, istniejące dokumentacje planistyczne i inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w SDF dla obszarów Natura 2000.

Program Ochrony Przyrody zawierający pełne, aktualne dane na temat środowiska będzie podstawą do opracowania Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

2. Część tabelaryczna Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące tabele:

- 1) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- 2) Zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych,

- 3) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- 4) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- 5) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

3. Materiały kartograficzne do Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

Załącznikiem do prognozy będzie mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, zawierająca w szczególności zakres informacji określony w załączniku nr 5 do „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, w skali 1:25000, sporządzona dla poszczególnych obrębów leśnych.

4. Monitorowanie skutków realizacji zadań Planu Urządzenia Lasu określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki w zakresie oddziaływania na środowisko był prowadzony w ramach kontroli funkcjonalnej nadleśnictwa, kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej służb RDLP w Lublinie oraz z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych Inspekcji Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody.

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego w RDLP prowadzi kontrole okresowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja PUL, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Kontrole sprawdzające prowadzi przeważnie w następnym roku po kontroli okresowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli okresowej. Wykonuje również kontrole problemowe.
- Inspekcja Lasów Państwowych przeprowadza kontrole problemowe oraz sprawdzające.
- Wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- W nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest wewnętrznie, bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki.
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania planu, zamieszczona w następnym PUL, traktowana jest jako monitoring długookresowy.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

IV. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL zapewniony będzie poprzez:

- ogłoszenia w BIP,
- możliwość składania uwag i wniosków do założeń projektu PUL,
- możliwość zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu PUL i składania do niego uwag,
- możliwość zapoznania się z projektem planu i składania do niego uwag,
- możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania uprzejmie proszę o rozpatrzenie wniosku i udzielenie odpowiedzi w ustawowym terminie w formie postanowienia administracyjnego.

Zygmunt Byra
Dyrektor

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Do wiadomości

1. Nadleśnictwo Sarnaki

Załączniki

1. Część B protokołu KZP
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu Nadleśnictwa Sarnaki

Lublin, dnia 15.09.2022 r.

Zn. spr.: ZO.6003.3.2.2022
/doręczenie elektroniczne/

Pan
Arkadiusz Siembida
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Ochrony
Środowiska w Warszawie
ul. H. Sienkiewicza 3
00-015 Warszawa

Wniosek

Na podstawie art. 53 i art. 46 ust. 3 oraz w związku z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029) Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów w Lublinie wnioskuje o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla tworzonego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 - 2034.

I. Informacje o Planie Urządzenia Lasu:

Plan Urządzenia Lasu jest dokumentem sporządzanym w oparciu o:

- Ustawę o lasach z dnia 28.09.1991 r. (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.11.2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1302),
- Instrukcję Urządzenia Lasu z 2011 r., (Zarządzenie Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych nr 55 z dnia 21.11.2011 r.),

Obowiązek sporządzenia planu urządzenia lasu dla lasów Skarbu Państwa wynika z ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r. (t. j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672).

Plan Urządzenia Lasu jest podstawowym dokumentem gospodarki leśnej opracowywanym dla określonego obiektu (nadleśnictwa), zawierającym opis i ocenę stanu lasu oraz cele, zadania i sposoby prowadzenia gospodarki leśnej – *art. 6 ust.1 pkt 6 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*. W oparciu o Plan Urządzenia Lasu możliwe jest prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Trwale zrównoważona gospodarka leśna - to działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów – *art. 6. ust. 1 pkt 1a ustawy o lasach*.

Minister właściwy do spraw środowiska zatwierdza Plan Urządzenia Lasu dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa decyzją na podstawie *art.22 ust 1 ustawy o lasach* na wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.



II. Przewidywany zakres projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 - 2034:

1. Przedmiotem opisanego Planu Urządzenia Lasu dla nadleśnictwa są lasy w rozumieniu *art. 3 ustawy o lasach*. Poza tym w części inwentaryzacyjnej planu urządzenia lasu uwzględnia się również inne grunty i nieruchomości Skarbu Państwa pozostające w zarządzie nadleśnictwa.
2. Określenie zadań z zakresu gospodarki leśnej obejmuje lasy Skarbu Państwa będące w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki, w tym również grunty leśne znajdujących się w zasięgu obszarów sieci Natura 2000.
Obszary sieci Natura 2000 (dane z SDF) znajdujące się na terenie Nadleśnictwa Sarnaki:
 1. OSO Dolina Dolnego Bugu PLB140001
 2. OZW Ostoja Nadbużańska PLH140011
 3. OSO Dolina Liwca PLB140002
3. Zadania ujęte w Planie Urządzenia Lasu nie będą obejmowały przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ujętych w:
 - Dyrektywie Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko. Załącznik II, dział 1 Rolnictwo, leśnictwo i akwakultura pkt. d) – wstępne zalesianie i wycinanie lasów w celu zamiany przeznaczenia gruntów,
 - Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10.09.2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), w szczególności w punktach:
 - 88) zmianę lasu, innego gruntu o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokrytego roślinnością leśną – drzewami i krzewami oraz runem leśnym – lub nieużytku na użytek rolny lub wylesienie mające na celu zmianę sposobu użytkowania terenu:
 - a) jeżeli dotyczy lasów łęgowych, olsów lub lasów na siedliskach bagiennych,
 - b) jeżeli dotyczy enklaw pośród użytków rolnych lub nieużytków,
 - c) na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
 - d) w granicach administracyjnych miast,
 - e) o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha, inne niż wymienione w lit. a-d;
 - 90) zalesienia:
 - a) pastwisk lub łąk na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w rozumieniu art. 16 pkt 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego – na obszarach, o których mowa w art. 169 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne,
 - b) nieużytków na glebach bagiennych,
 - c) nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych, znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy;
 - 91) zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;.

4. W założeniach projektu Planu Urządzenia Lasu nie określa się potrzeb w zakresie zmiany lasu na użytek rolny. Wydanie przez dyrektora RDLP decyzji zezwalającej na zmianę lasu na użytek rolny dotyczy każdorazowo odrębnego postępowania, prowadzonego na wniosek zainteresowanego.
5. Na terenie Nadleśnictwa Sarnaki nie występują grunty, które w MPZP zostały przeznaczone do zalesienia.
6. Projekt Planu Urządzenia Lasu – dla Nadleśnictwa Sarnaki nie wyznacza ram dla innych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – w rozumieniu art. 46 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku, w szczególności Plan Urządzenia Lasu nie będzie zawierał elementów, które mogłyby być przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko tj. projektów w zakresie infrastruktury technicznej:
 - 1) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych i sanitarnych,
 - 2) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
 - 3) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
 - 4) budowy urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji.
7. Plan Urządzenia Lasu w ramowy sposób określa potrzeby w zakresie infrastruktury, jednakże są one przedstawione opisowo, jako potencjalne. Plan Urządzenia Lasu nie jest podstawą ich wykonania. Wszystkie przyszłe potrzeby w zakresie infrastruktury tj. modernizacji i remontu dróg oraz budynków są przedsięwzięciami, które wymagają osobnych projektów i postępowań administracyjnych, w tym ewentualnych ocen oddziaływania na środowisko. Zadania te mogą być realizowane przez Nadleśnictwo niezależnie od zapisów Planu Urządzenia Lasu.
8. Plan Urządzenia Lasu nie będzie zawierał propozycji zadań mających wpływ na zdrowie i życie ludzi (na warunki sanitarno-higieniczne otoczenia) tj. stosowania środków chemicznych, służących do zwalczania owadów, grzybów pasożytniczych i chwastów, a tym samym nie będzie powodował wystąpienia ryzyka dla zdrowia i życia ludzi.
9. W Programie Ochrony Przyrody będącym integralną częścią Planu Urządzenia Lasu opisane zostaną wszystkie obszary chronione oraz obszary ochrony sieci Natura 2000.

III. Propozycja zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania Planu

Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na środowisko i na obszary Natura 2000.

Na podstawie art. 51-52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029), proponuje się poniżej, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki.

1. Część opisowa Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące rozdziały:

1. INFORMACJE OGÓLNE

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY

2.1. Analiza i ocena stanu środowiska

- 2.2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa
- 2.3. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych
- 2.4. Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie
- 2.5. Grunty przeznaczone do zalesienia
- 2.6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL
- 2.7. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL
- 2.8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL urządzenia lasu
- 3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO**
 - 3.1. Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000
 - 3.2. Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska
 - 3.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną
 - 3.2.2. Analiza zaproponowanych TD i składów upraw dla siedlisk przyrodniczych
 - 3.2.3. Oddziaływanie na ludzi
 - 3.2.4. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki grzybów i roślin
 - 3.2.5. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki zwierząt
 - 3.2.5.1. Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska
 - 3.2.6. Oddziaływanie na wodę
 - 3.2.7. Oddziaływanie na powietrze i klimat
 - 3.2.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi
 - 3.2.9. Oddziaływanie na krajobraz
 - 3.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne
 - 3.2.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej
 - 3.3. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.
- 4. DZIAŁANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW PPUL NA ŚRODOWISKO**
 - 4.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko
 - 4.2. Przewidywane rozwiązania alternatywne
 - 4.3. Wnioski końcowe
- 5. POWIĄZANIA Z INNYMI PROGNOZAMI ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO**
- 6. PROPOZYCJE W SPRAWIE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PPUL.**
- 7. PODSUMOWANIE ORAZ STRESZCZENIE PROGNOZY**
- 8. LITERATURA**
- 9. ZAŁĄCZNIKI**

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki zostaną opracowane w oparciu o publikowaną wiedzę naukową, istniejące dokumentacje planistyczne i inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w SDF dla obszarów Natura 2000.

Program Ochrony Przyrody zawierający pełne, aktualne dane na temat środowiska będzie podstawą do opracowania Prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko.

2. Część tabelaryczna Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące tabele:

- 1) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- 2) Zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych,

- 3) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- 4) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- 5) Macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

3. Materiały kartograficzne do Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

Załącznikiem do prognozy będzie mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, zawierająca w szczególności zakres informacji określony w załączniku nr 5 do „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, w skali 1:25000, sporządzona dla poszczególnych obrębów leśnych.

4. Monitorowanie skutków realizacji zadań Planu Urządzenia Lasu określonych w decyzji Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia PUL.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki w zakresie oddziaływania na środowisko był prowadzony w ramach kontroli funkcjonalnej nadleśnictwa, kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej służb RDLP w Lublinie oraz z wykorzystaniem wyników kontroli problemowych Inspekcji Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody.

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego w RDLP prowadzi kontrole okresowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja PUL, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Kontrole sprawdzające prowadzi przeważnie w następnym roku po kontroli okresowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli okresowej. Wykonuje również kontrole problemowe.
- Inspekcja Lasów Państwowych przeprowadza kontrole problemowe oraz sprawdzające.
- Wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole problemowe i kontrole bieżące w zakresie swojego działania.
- W nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest wewnętrznie, bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki.
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania planu, zamieszczona w następnym PUL, traktowana jest jako monitoring długookresowy.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

IV. Udział społeczeństwa w procesie tworzenia PUL zapewniony będzie poprzez:

- ogłoszenia w BIP,
- możliwość składania uwag i wniosków do założeń projektu PUL,
- możliwość zapoznania się z założeniami do sporządzenia projektu PUL i składania do niego uwag,
- możliwość zapoznania się z projektem planu i składania do niego uwag,
- możliwość udziału w Komisji Projektu Planu mającej charakter debaty publicznej.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania uprzejmie proszę o rozpatrzenie wniosku i udzielenie odpowiedzi w ustawowym terminie w formie postanowienia administracyjnego.

Mirosław Waniewski
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Do wiadomości

1. Nadleśnictwo Sarnaki

Załączniki

1. Część B protokołu KZP
2. Mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu Nadleśnictwa Sarnaki



Warszawa, dnia 17 października 2022 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-III.411.319.2022.JD

Regionalna Dyrekcja
Lasów Państwowych w Lublinie
ul. Czachowskiego 4
20-950 Lublin

UZGODNIENIE

Na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 53 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029, ze zm. – zwanej dalej „ustawą ooś”), w odpowiedzi na pismo z dnia 15.09.2022 r., znak: ZO.6003.3.2.2022 w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 - 2034, ustalam:

1. zakres prognozy oddziaływania na środowisko zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy ooś,
2. stopień szczegółowości – w prognozie powinien być przedstawiony wpływ realizacji postanowień sporządzanego dokumentu na wszystkie formy ochrony przyrody wymienione w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, z uwzględnieniem wpływu planowanych działań na cele i przedmioty ochrony, na integralność oraz spójność sieci obszarów Natura 2000, w szczególności na obszary Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 oraz Ostoja Nadbużańska PLH140011, to jest na cele działań ochronnych wskazanych w planach działań ochronnych, na zachowanie powiązań sieci obszarów i obiektów chronionych, na utrzymanie pełnionej przez park krajobrazowy funkcji, na cele ochrony rezerwatów przyrody oraz na ochronę ekosystemów leśnych, lądowych i wodnych, na chronione gatunki roślin, zwierząt i grzybów oraz krajobraz i klimat.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania (art. 52 ust. 1 i ust. 2 ustawy ooś).

Istotnym jest, że sporządzenie prognozy powinno odpowiadać wymaganiom formalnym zawartym w art. 74a ustawy ooś.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Arkadiusz Siembida
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) aa.

Dokument podpisany przez
Arkadiusz Siembida
Data: 2022.10.17 14:32:29 CEST



Warszawa, 17 października 2022 r.

ZS.7040.153.2022

KB

**Regionalna Dyrekcja Lasów
Państwowych w Lublinie**ul. Czechowska 4
20-950 Lublin

Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, w odpowiedzi na wystąpienie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, z dnia 15 września 2022 r. (*data wpływu pisma do organu przez ePUAP: 16 września 2022 r.*), znak: ZO.6003.3.2.2022, dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, dla projektu dokumentu **Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 – 2034**, w związku z zakwalifikowaniem przedmiotowego dokumentu do wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 1029), uprzejmie informuje, iż zgodnie z art. 58 ust. 4 ww. ustawy organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie są właściwe w sprawach opiniowania i uzgadniania takich dokumentów.

Z upoważnienia Mazowieckiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora SanitarnegoDariusz Buga
Kierownik Oddziału
Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymuje:

1. Adresat
2. aa

Lublin, dnia 29.11.2024 r.

Zn. spr.: ZO.6003.3.5.2022
(polecony, zpo)

**Pan
Jacek Lolo
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Ochrony Środowiska
w Warszawie
ul. H. Sienkiewicza 3
00 – 015 Warszawa**

Na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie przesyła w załączeniu projekt Planu Urządzenia Lasu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Sarnaki z okresem obowiązywania od 01.01.2025 r. do 31.12.2034r., celem wydania opinii.

Uzasadnienie

W odpowiedzi na wniosek Dyrektora RDLP w Lublinie z dnia 15.09.2022 r., znak: ZO.6003.3.2.2022 został uzgodniony zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki przez:

- Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, pismo znak: WOOS-III.411.319.2022.JD z dnia 17 października 2022 roku.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki została opracowana w oparciu o w/w uzgodnienia.

W związku z powyższym, w oparciu o przepis art. 54 ust. 1 w/w ustawy proszę o wydanie opinii w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wniosku.

Jednocześnie informuję, że załączona do wniosku dokumentacja podlega ochronie w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (t. j. Dz.U. z 2022 r, poz. 2509) i bez zgody Dyrektora RDLP w Lublinie nie może być udostępniana i kopiowana.

Robert Mąka
p.o. Zastępcy Dyrektora ds. Ekonomicznych

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)



Załączniki

1. Opis ogólny (elaborat) Nadleśnictwa Sarnaki
2. Program ochrony przyrody Nadleśnictwa Sarnaki
3. Prognoza oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Sarnaki wraz z mapą obszarów chronionych i funkcji lasów
4. Płyta CD z zawartością materiałów projektu planu urządzenia lasu (opisy taksacyjne, program ochrony przyrody, prognoza oddziaływania na środowisko, mapy: cięć i drzewostanów, walorów przyrodniczo-kulturowych, obszarów chronionych i funkcji lasów, rozmieszczenia chronionych gatunków roślin i zwierząt).



Warszawa, dnia 31 grudnia 2024 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-III.410.905.2024.JD

Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych
w Lublinie
ul. Czechowska 4
20-950 Lublin

Na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), odpowiadając na pismo z dnia 29.11.2024 r., znak: ZO.6003.3.5.2022 w sprawie zaopiniowania projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2034 r. (zwanego dalej „projektem PUL”), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją przedstawiam poniżej swoją opinię.

Teren objęty projektem PUL znajduje się na terenie obszarowych form ochrony przyrody ustanowionych z mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody:

- specjalnych obszarów ochrony siedlisk: Ostoja Nadliwiecka PLH140032, Ostoja Nadbużańska PLH140011;
- obszarów specjalnej ochrony ptaków: Dolina Liwca PLB140002, Dolina Dolnego Bugu PLB140001.

Analiza dokumentacji przedłożonej do zaopiniowania (opis taksacyjny zawierający wskazania gospodarcze, elaborat, program ochrony przyrody, prognoza) wykazała:

I. Zgodnie z opisem taksacyjnym:

- 1) Oddz. 2g pełni funkcję gospodarczą (gospodarstwo zrębowe). Wydzielenie zajmuje 5,2 ha i na całej jego powierzchni planuje się TP.
Zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy z 2020 r. w granicach wydzielenia wykazano płat siedliska 91T0 o powierzchni 0,27 ha. Stanowisko zostało potwierdzone podczas monitoringu wykonanego w 2024 r. Jako zagrożenie istniejące wskazano na eutrofizację, a jako propozycję działań z zakresu ochrony czynnej: „Systematyczne usuwanie z lasu martwej biomasy (obumarłe konary, gałęzie) prowadzone regularnie, co najmniej raz na 3 lata, bądź doraźnie w wyniku spontanicznych przypadków (wiatrolomy)”. Co więcej, w części monitoringu poświęconej perspektywom ochrony wskazano, że: „Zachowanie siedliska 91T0 na stanowisku w stanie niezmienionym w ciągu następnych 10-15 lat nie jest pewne z uwagi na oznaki eutrofizacji”.
- 2) Oddz. 90Af, 90Ag pełnią funkcję ochronną (ochrona gleb). Zajmują powierzchnię odpowiednio 7,52 ha i 8,78 ha. W ww. wydzieleniach zaplanowano na całej ich powierzchni TP.
Zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy z 2020 r. w granicach wydzieleni wykazano płat siedliska 91T0 o łącznej powierzchni 0,67 ha. Stanowisko zostało potwierdzone podczas monitoringu wykonanego w 2024 r. Jako zagrożenie istniejące wskazano na eutrofizację, a jako propozycję działań z zakresu ochrony czynnej: „Systematyczne usuwanie z lasu martwej biomasy (obumarłe konary, gałęzie) prowadzone regularnie, co najmniej raz na 3 lata, bądź

doraźnie w wyniku spontanicznych przypadków (wiatrolomy)”. Zaobserwowano niewielką ilość drewna martwego z naturalnego opadu, natomiast miejscami liczne gałęzie pozostałe po ścinie drewna „co powoduje użyźnienie siedliska prowadzące do degradacji runa chrobotkowego”. Co więcej w części monitoringu poświęconej perspektywom ochrony wskazano, że: „Zachowanie siedliska 91T0 na stanowisku w stanie niezmienionym w ciągu następnych 10-15 lat nie jest pewne z uwagi na oznaki eutrofizacji”.

- 3) Oddz. 87m, 90a pełnią funkcję ochronną (ochrona gleb). Zajmują powierzchnię odpowiednio 2,19 ha i 18,29 ha.

– Drzewostan w wydzielaniu 87m ma 9 lat i zaplanowano w jego obrębie CP na całej powierzchni wydzielania. Jednocześnie w części wschodniej wydzielania 87m zlokalizowana jest kępa starszego drzewostanu o powierzchni 0,29 ha (przestoje sosnowe w wieku 115 lat).

– W przypadku wydzielania 90a zaplanowano użytkowanie rębne (IIA) i przedrębne (TP). Wydzielanie zostało podzielone na 3 działki, dla których przewidziano:

- Działka nr 1: IIA-70%-3,24, AGROT-2,90, ODN-ZŁOŻ-2,90;
- Działka nr 2: IIA-70%-3,24, AGROT-2,90, ODN-ZŁOŻ-2,90;

Działki nr 1 i nr 2 zlokalizowane są we wschodniej części wydzielania poza płatem siedliska 91T0, jednakże wykonanie rębni zupełnej IIA na powierzchni przylegającej bezpośrednio od wschodu do ww. płatu może spowodować wnikanie ekspansywnych gatunków rodzimych, np. jeżyn, trzcinnika piaskowego itp.

- Działka nr 3: TP-11,81.

Zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy z 2020 r. w granicach ww. wydzieli wykazano płat siedliska 91T0 o łącznej powierzchni 0,21 ha (zajmował pd. fragment wydzielania 87m oraz pn. fragment wydzielania 90a). Stanowisko zostało potwierdzone podczas monitoringu wykonanego w 2024 r. Jako zagrożenie istniejące wskazano na eutrofizację, a jako propozycję działań z zakresu ochrony czynnej: „Systematyczne usuwanie z lasu martwej biomasy (obumarłe konary, gałęzie) prowadzone regularnie, co najmniej raz na 3 lata, bądź doraźnie w wyniku spontanicznych przypadków (wiatrolomy)”. Zaobserwowane przekształcenia związane z użytkowaniem dotyczą pozostawienia „gałęziówki na powierzchni, co powoduje użyźnienie siedliska prowadzące do degradacji runa chrobotkowego”. Poza tym w części monitoringu poświęconej perspektywom ochrony wskazano, że: „Zachowanie siedliska 91T0 na stanowisku w stanie niezmienionym w ciągu następnych 10-15 lat nie jest pewne z uwagi na oznaki eutrofizacji”.

- 4) Oddz. 89i pełni funkcję gospodarczą (gospodarstwo zrębowe). Na całej powierzchni wydzielania (7,78 ha) przewidziano TP.

Zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy z 2020 r. w granicach wydzielania wykazano płat siedliska 91T0 o powierzchni 4,42 ha. Stanowisko zostało potwierdzone podczas monitoringu wykonanego w 2024 r. Jako zagrożenie istniejące wskazano na eutrofizację i obce gatunki inwazyjne. Jako propozycję działań z zakresu ochrony czynnej wskazano na: „Systematyczne usuwanie z lasu martwej biomasy (obumarłe konary, gałęzie) prowadzone regularnie, co najmniej raz na 3 lata, bądź doraźnie w wyniku spontanicznych przypadków (wiatrolomy)” oraz na eliminację (podszyt, runo) „czeremchy amerykańskiej *Padus serotina* poprzez karczowanie osobników dojrzałych wraz z szypą korzeniową oraz ręczne wyrwanie osobników młodych (siewek 1-2 letnich)”. Na powierzchni płatu zaobserwowano także przekształcenia związane z jego użytkowaniem, tj. „preferowanie odnowień gatunków liściastych użyźniających siedlisko na stanowisku”. Poza tym w części monitoringu poświęconej perspektywom ochrony wskazano, że: „Zachowanie siedliska 91T0 na stanowisku w stanie niezmienionym w ciągu następnych 10-15 lat nie jest pewne z uwagi na oznaki eutrofizacji”.

- 5) Oddz. 81Ad, 81Af, 81Ag, 81Ah, 30i pełnią funkcję gospodarczą (gospodarstwo zrębowe).

– W wydzielaniu 81Ad (powierzchnia 4,24 ha) na całej powierzchni zaplanowano TW (w części wydzielania na powierzchni 0,11 ha występuje kępa drzewostanu sosnowego w wieku 65 lat).

– W wydzielaniu 81Af (powierzchnia 2,59 ha) na całej powierzchni zaplanowano TW (wskazano na występowanie chrobotka reniferowego i chrobotka leśnego w runie).

– W wydzielaniu 81Ag (powierzchnia 2,04 ha) na całej powierzchni zaplanowano TP.

- W wydzielaniu 81Ah (powierzchnia 3,38 ha) na całej powierzchni zaplanowano TW (wskazano na występowanie chrobotka leśnego w runie).
- W wydzielaniu 30i (powierzchnia 3,08 ha prawie w całości 91T0), w którym występuje drzewostan sosnowy (z domieszką około 10% brzozy) w wieku 16 lat zaplanowano CP (w części północnej występuje kępa drzewostanu sosnowego o powierzchni 0,13 ha w wieku 90 lat).

Zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy z 2020 r. w granicach ww. wydzieli wykazano płat siedliska 91T0 o łącznej powierzchni 6,83 ha. Stanowisko zostało potwierdzone podczas monitoringu wykonanego w 2024 r. Jako zagrożenie istniejące wskazano na eutrofizację i obce gatunki inwazyjne. Jako propozycję działań z zakresu ochrony czynnej wskazano na: „Systematyczne usuwanie z lasu martwej biomasy (obumarłe konary, gałęzie) prowadzone regularnie, co najmniej raz na 3 lata, bądź doraźnie w wyniku spontanicznych przypadków (wiatrołomy)” oraz na eliminację (podszyt, runo) „czeremchy amerykańskiej *Padus serotina* poprzez karczowanie osobników dojrzałych wraz z szypką korzeniową oraz ręczne wyrywanie osobników młodych (siewek 1-2 letnich)”. Na powierzchni płatu zaobserwowano także przekształcenia związane z jego użytkowaniem, tj. „pozostawienie po ścinie i zrywce fragmentów drewna i gałęzi na powierzchni, co powoduje użyznienie siedliska prowadzące do degradacji runa chrobotkowego”. Poza tym w części monitoringu poświęconej perspektywom ochrony wskazano, że: „Zachowanie siedliska 91T0 na stanowisku w stanie niezmienionym w ciągu następnych 10-15 lat nie jest pewne z uwagi na oznaki eutrofizacji”.

- 6) Oddz. 32b, 31h, 31b oraz 31g pełnią funkcję gospodarczą (gospodarstwo zrębowe).
- W wydzielaniu 32b (powierzchnia 11,55 ha) na całej powierzchni zaplanowano TP.
 - W wydzielaniu 31h (powierzchnia 3,19 ha) na całej powierzchni zaplanowano TP.
 - W wydzielaniu 31b (powierzchnia 8,87 ha) na całej powierzchni zaplanowano TP (wskazano na występowanie chrobotka reniferowego w runie).
 - W wydzielaniu 31g (powierzchnia 2,0 ha) na całej powierzchni zaplanowano TW (wskazano na występowanie chrobotka reniferowego w runie).

Zgodnie z uzupełnieniem stanu wiedzy z 2020 r. w granicach ww. wydzieli wykazano płat siedliska 91T0 o łącznej powierzchni 4,59 ha (w przypadku oddz. 31g dotyczy tylko niewielkiego jego fragmentu). Stanowisko zostało potwierdzone podczas monitoringu wykonanego w 2024 r. Jako zagrożenie istniejące wskazano na eutrofizację i obce gatunki inwazyjne. Jako propozycję działań z zakresu ochrony czynnej wskazano na: „Systematyczne usuwanie z lasu martwej biomasy (obumarłe konary, gałęzie) prowadzone regularnie, co najmniej raz na 3 lata, bądź doraźnie w wyniku spontanicznych przypadków (wiatrołomy)” oraz na eliminację (podszyt, runo) „czeremchy amerykańskiej *Padus serotina* poprzez karczowanie osobników dojrzałych wraz z szypką korzeniową oraz ręczne wyrywanie osobników młodych (siewek 1-2 letnich)”. Na powierzchni płatu zaobserwowano przekształcenia związane z jego użytkowaniem, tj. „pozostawienie po ścinie i zrywce fragmentów drewna i gałęzi na powierzchni, co powoduje użyznienie siedliska prowadzące do degradacji runa chrobotkowego” oraz preferowanie odnowień gatunkami liściastymi. Poza tym w części monitoringu poświęconej perspektywom ochrony wskazano, że: „Zachowanie siedliska 91T0 na stanowisku w stanie niezmienionym w ciągu następnych 10-15 lat nie jest pewne z uwagi na oznaki eutrofizacji”. Zgodnie z przedstawioną w projekcie PUL klasyfikacją (typ siedliskowy lasu) ww. wydzielania reprezentują Bśw, a w mniejszym stopniu BMśw.

Wzrost ilości martwego drewna w wyniku zaplanowanych w projekcie PUL cięć pielęgnacyjnych może w krótkim czasie doprowadzić do wzbogacania podłoża w substancje biogenne (pozostałości potrzebieżowe), co sprzyja rozwojowi mszaków i roślin zielnych, a jednocześnie powoduje degradację porostów naziemnych (ich zanik świadczy o stopniowej degradacji siedliska 91T0). Projekt PUL nie wyodrębnia fragmentów ww. wydzieli jako części składowych 6 płatów chronionego siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 PLH140011 Ostoja Nadbużańska. Konsekwencją tego jest brak odpowiednich zapisów w POP, w szczególności potrzeby realizacji zabiegów mających na celu zmniejszenie eutrofizacji podłoża poprzez usunięcie martwego drewna z dna lasu, które przyczyni się przynajmniej do zachowania ich stanu ochrony co najmniej na nie pogorszonej poziomie co obecnie (2024 r.) – niewłaściwy stan ochrony (U1). W przypadku zaplanowanych trzebieży i czyszczeń powinno przynajmniej w POP znaleźć się także sformułowanie wskazujące jasno, że w pierwszej kolejności powinny one dotyczyć obcych

gatunków inwazyjnych (przede wszystkim stwierdzanych w płatach siedliska 91T0 czeremchy późnej). Poza tym należy dążyć do tego, aby pokrycie drzew wynosiło w zależności od wieku drzewostanu około 70-90% (większe w przypadku drzewostanów w młodszych klasach wieku). Warto również wskazać, że ww. 6 płatów siedliska 91T0 o łącznej powierzchni 16,99 ha wykazanego na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki stanowi jedyną reprezentację ww. typu siedliska przyrodniczego w całym obszarze Natura 2000.

II. Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (elaborat)

1) Na str. 105 umieszczono następujący tytuł rozdziału i jego podrozdziałów:

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Sarnaki

2.2. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu

2.3. Koreferat wykonawcy projektu pul

2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

Nie zamieszczono pod nimi żadnej treści.

III. Program Ochrony Przyrody (POP)

1) Str. 53-55

Zamieszczono Tabelę 11. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków.

Zawiera gatunki ptaków wymienione w SDF obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu, w tym jego przedmioty ochrony, np. krwawodziób.

Pod ww. tabelą umieszczono następujący zapis: „Na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotem ochrony”.

Następnie na str. 54 umieszczono Tabelę 12. Gatunki ptaków stwierdzone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu.

Wśród wykazanych w niej gatunków umieszczono m.in. krwawodzioba.

Należy skorygować zapisy zarówno w stosunku do krwawodzioba, jak i innych gatunków stanowiących przedmioty ochrony ww. obszaru. Zapisy powinny być ze sobą spójne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy.

2) Str. 61

Wskazano, że: „Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 ma sporządzony projekt Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla wyżej wymienionego obszaru”.

Należy wskazać, że zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla Doliny Liwca PLB140002 obowiązuje od 2014 r.

3) Str. 62-63

Zamieszczono Tabelę 14. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków.

Zawiera gatunki ptaków wymienione w SDF obszaru Natura 2000 Dolina Liwca, w tym jego przedmioty ochrony, np. kszyska.

Pod ww. tabelą umieszczono następujący zapis: „Na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Liwca nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotem ochrony”.

Następnie na str. 63 umieszczono Tabelę 15. Gatunki ptaków stwierdzone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki w obszarze N2000 Dolina Liwca.

Wśród wykazanych gatunków wskazano m.in. na kszyska.

Należy skorygować zapisy zarówno w stosunku do kszyska, jak i innych gatunków stanowiących przedmioty ochrony ww. obszaru. Zapisy powinny być ze sobą spójne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy.

4) Str. 70

Umieszczono Tabelę 17. Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w której m.in. wskazano, że na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki siedlisko 91F0 występuje na powierzchni 147,87 ha.

Natomiast w Tabeli 19. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych w obszarze mającym znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Nadbużańska PLH140011 wskazano, że siedlisko 91F0 na gruntach Nadleśnictwa występuje na powierzchni 174,87 ha.

Należy wskazać, która wartość jest właściwa i dokonać stosownych korekt nie tylko w POP, ale również w innych dokumentach, w których mowa o powierzchni siedliska 91F0.

Poza tym przy siedlisku 91T0 wpisano – brak, chociaż z posiadanych przez RDOŚ w Warszawie danych (uzupełnienie stanu wiedzy z 2020 r.) dotyczących m.in. siedliska 91T0 wynika, że na terenie Nadleśnictwa Sarnaki występuje 6 płatów siedliska 91T0 o łącznej powierzchni 16,99 ha.

5) Str. 165

W Tabeli 57. Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Sarnaki (wg wzoru XXIII IUL) zawarto m.in.: zadania z zakresu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt (wg gatunków), a wśród nich m.in.: wykonywanie zabiegów ochronnych dotyczących gatunków wymagających ochrony czynnej – zaleconych przez RDOŚ. Jako lokalizację wskazano tabele nr 24, 25, 26.

Powyższe wymaga korekty, gdyż Tabela 24 dotyczy pomników przyrody, a Tabela 25 użytków ekologicznych.

6) Str. 167

Umieszczono Tabelę 58. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 występujące w lasach Nadleśnictwa Sarnaki (wg wzoru XXII IUL). W przypadku jelonka rogacza wskazano orientacyjną lokalizację przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego – leśnictwo Kisielew oddziały 68d, 69f, w obrębie których będą realizowane działania polegające na zachowaniu populacji i siedlisk rozwojowych gatunku poprzez m.in.: ograniczenie populacji dzika; zwiększanie ilości martwego drewna dębowego, zarówno na stanowiskach występowania jelonka, jak i w drzewostanach otaczających, usuwanie zbyt gęstego podszytu i podrostu leśnego w celu ogrzania podłoża i poprawy termiki środowiska rozwoju larw (zapisy zaczerpnięto z pzo).

Analiza wskazań gospodarczych zaplanowanych do realizacji w obrębie ww. wydzielen wskazuje na wykonanie TW i TP w ich obrębie. Jednakże należy mieć na uwadze, że ww. zabiegi zgodnie z pzo powinny dotyczyć przede wszystkim podrostu i podszytu, a nie drzewostanu. Co więcej, w pzo zaplanowano je nie wyłącznie w 2 ww. wydzieleniach, lecz również we wszystkich drzewostanach otaczających obejmujących następujące oddziały leśne: 44, 41, 45, 49, 60, 42, 46, 50, 53, 62, 61, 47, 51, 54, 63, 69, 72, 552, 48, 52, 55, 64, 70, 73, 65, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 66, 56, 67, 57, 68, 545, 158, 160, 159, 162, 161.

Jednocześnie wykonany w 2020 r. monitoring jelonka rogacza w Ostoi wykazał, że obecny sposób gospodarowania na stanowisku gatunku w Ostoi nie sprzyja zachowaniu populacji jelonka rogacza (perspektywy ochrony zostały ocenione na U2). Siedlisko jest zacienione, brak jest martwego drewna i starodrzewu, co daje odzwierciedlenie w stanie populacji: obserwacje nielicznych i nieosiągających maksymalnych rozmiarów imagines, odnalezienie nieliczne szczątki, obserwacja tylko jednej kopulującej pary. Ocena stanu populacji i siedliska na FV jest nieco myląca, wynika to ze sposobu punktacji zastosowanej w przewodniku metodycznym GIOŚ, która jest zawyżona. Populacja ma szanse na przetrwanie przy zastosowaniu natychmiastowych czynnych działań ochronnych.

Zdiagnozowano następujące zagrożenia dla gatunku (wymieniono tylko te o najwyższej intensywności): zarastanie dna lasu i luk po wyрубie przez gatunki szybko rosnące, które zacieniają podłoże i pogarszają warunki cieplne (B02.01.01), na stanowisku brak drzewostanów w wyższej klasie wieku (B02.02), na stanowisku znikoma ilość martwego drewna i zamierających drzew, niezbędnych do rozwoju larw (B02.04), nie zastosowano najważniejszych działań ochronnych wymienionych w planie zadań ochronnych – zwiększenie ilości martwego grubego drewna i usuwanie podszytu w celu dogrzania dna lasu (G05.07).

Jednocześnie objęto monitoringiem kompleks leśny administrowany przez Nadleśnictwo Sarnaki położony na południowy zachód od m. Rusków. Potwierdzono w nim również obecność niewielkiej populacji jelonka rogacza i bardzo podobne zagrożenia, co powyżej. Wobec tego w celu zachowania obu stanowisk jelonka wydaje się, że działania przewidziane w granicach obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska dedykowane jelonkowi powinny być również realizowane w obrębie ww. kompleksu leśnego zlokalizowanego poza jej granicami. Powyższe pozwoli na wzmocnienie jego populacji i polepszenie jakości siedlisk rozrodu.

IV. Prognoza oddziaływania na środowisko

1) Str. 111

W rozdziale 3.17. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji wskazano, że: „Do problemów ochrony przyrody istotnych z punktu widzenia sporządzania projektu planu urządzenia lasu oraz jego realizacji należy wymienić:

- brak planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Brak planów ochrony utrudnia zarówno planowanie jak i realizację planu urządzenia lasu. Optymalną sytuacją byłoby, aby plany ochrony lub plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, sporządzane były według tego samego stanu co PUL. (...)”.

Powyższe jest niezgodne ze stanem rzeczywistym, gdyż wszystkie 4 obszary Natura 2000, które leżą w zasięgu Nadleśnictwa Sarnaki posiadają pzo ustanowione w 2014 r.

2) Str. 135

Umieszczono Tabelę 40. Prognoza wpływu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska.

W przypadku siedliska 91E0 wskazano: „Siedlisko zajmuje łącznie powierzchnię 58,8 ha. Stan siedliska określono jako FV – 19%, U1 – 2%, U2 – 79%”.

Brak wiedzy, dlaczego uznano, że stan ochrony aż 79% łęgów na terenie Nadleśnictwa jest zły. Podobnie w przypadku siedliska 91F0: „Siedlisko zajmuje łącznie powierzchnię 174,87 ha na siedliskach L1, Lw”. Stan siedliska określono jako FV – 27%, U1 – 19%, U2 – 54%. Na powierzchni 32,4 ha zostały zaplanowane cięcia pielęgnacyjne oraz cięcia odnowieniowe na 1,87 ha. Na pozostałej powierzchni nie planowano zabiegów gospodarczych.

Należy wskazać, które wskaźniki lub parametry zadecydowały o tym, że większość płatów łęgów 91E0 i 91F0 została oceniona na U2.

3) Str. 153

Umieszczono Tabelę 43. Zestawienie powierzchniowe typów siedliskowych lasu i leśnych siedlisk przyrodniczych występujących poza obszarami SOO Natura 2000 oraz Tabelę 44. Porównanie przyjętych typów drzewostanów i składów gatunkowych upraw ze składami zaproponowanymi dla naturalnych typów lasu Nadleśnictwa Sarnaki dla siedlisk przyrodniczych występujących poza obszarami SOO Natura 2000.

Nie umieszczono podobnych tabel w stosunku do siedlisk przyrodniczych chronionych w SOO.

Biorąc pod uwagę względy ochrony przyrody oraz ustanowione plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011, Dolina Dolnego Bugu PLB140001 oraz Dolina Liwca PLB140002 i Ostoja Nadliwiecka PLH140032, stwierdzam negatywny wpływ na siedliska i gatunki chronione.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

- 1) adresat
- 2) aa.



Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81)744 58 20, sekretariat@lublin.buligl.pl NIP:525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Lublin, 3.02.2025 r.

Zn.: TU-16/2025-42

/doręczenie elektroniczne/

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie

ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin

Dotyczy: projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki sporządzonego na lata 2025-2034 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie przesyła w załączeniu odpowiedź na opinię RDOŚ w Warszawie dotyczące Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Z poważaniem

Załącznik:

Odpowiedź na uwagi RDOŚ do PUL Nctwo Sarnaki.pdf

Odpowiedź na uwagi RDOŚ do PUL Nctwo Sarnaki

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zapisami protokołu z KZP zobligowane zostało do wystąpienia m.in. do RDOŚ o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Sarnaki. W odpowiedzi na pismo Biura z dnia 4.07.2023 r. w dniu 15.04.2024 r. wpłynęła odpowiedź z RDOŚ w Warszawie. W zakresie obszarów Natura 2000 odpowiedź zawierała m.in. następujące informacje:

Ad.4. Obszary Natura 2000:

- Dolina Dolnego Bugu PLB140001, dla której obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB 140001 (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 9006, z późn. zm).
- Dolina Liwca PLB140002, dla której obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 12 z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 3825, z późn. zm).
- Ostoja Nadbużańska PLH140011, dla której obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 8654), dostępna ścieżka.

Dane elektroniczne dotyczące ww. obszarów Natura 2000 znajdują się pod wskazanym wcześniej linkiem.

W zakresie danych przekazanych elektronicznie, obejmowały one swoim zakresem dokumentację do sporządzenia PZO oraz dla obszarów PLB140001 i PLB140002 dane z prowadzonego monitoringu w latach 2021, 2022.

Udostępnione dane nie zawierały danych z uzupełnienia wiedzy oraz monitoringu prowadzonego na obszarze PLH140011.

Należy zauważyć, że przedstawiciele RDOŚ w Warszawie brali udział w posiedzeniach KZP i NTG na których nie podnosili w dyskusji tematu siedliska 91T0 czy też jelonka rogacza.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie w dniu 9.01.2025 r. wystąpiło z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o uzupełnienie udostępnionych danych w zakresie siedliska 91T0 o wyniki prac monitoringowych tego siedliska w obszarze PLH140011 wykonanych w latach 2020 i 2024. W odpowiedzi wymienione dokumentacje zostały przekazane w dniu 22.01.2025 r. Dane te zostały wykorzystane przy korekcie zapisów PUL i Prognozy.... dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034.

Ad. I Zgodnie z opisem taksacyjnym

Jako wykonawca projektu PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki ponownie wystąpiliśmy do RDOŚ w Warszawie o udostępnienie danych odnośnie danych z uzupełnienia wiedzy dotyczących siedliska 91T0 oraz przeprowadzonego monitoringu tego siedliska.

W lokalizacjach wskazanych w opinii RDOŚ odnośnie siedliska 91T0 (2g, 90Af, 90Ag, 87m, 90a, 89i, 81Ad,f,g,h, 30i, 32b, 31b, g, h) uzupełniony zostanie opis taksacyjny o informację o występowaniu siedliska przyrodniczego 91T0.

Wskazane w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie lokalizacje tj. 2g, 90Af, 90Ag, 87m, 90a, 89i, 81Ad,f,g,h, 30i, 32b, przeznaczone są w PPUL do użytkowania w ramach zabiegów trzebieży wczesnych i późnych.

W opinii zapisano, że „Wzrost ilości martwego drewna w wyniku zaplanowanych w projekcie PUL cięć pielęgnacyjnych może w krótkim czasie doprowadzić do wzbogacania podłoża w substancje biogenne (pozostałości potrzebieżowe), co sprzyja rozwojowi mszaków i roślin zielnych, a jednocześnie powoduje degradację porostów naziemnych (ich zanik świadczy o stopniowej degradacji siedliska 91T0)”.

Wskazany w opinii wzrost ilości martwego drewna w wyniku cięć pielęgnacyjnych nie odnosi bezpośrednio do siedliska 91T0. Jak napisano we wstępie wykonawca nie dysponował danymi odnośnie siedliska 91T0 z przyczyn jak wyżej, natomiast wyniki prac fitosocjologicznych wykonanych w ramach PPUL nie potwierdziły występowania tego siedliska.

Projekt PUL nie wyodrębnia fragmentów ww. wydziałów jako części składowych 6 płatów chronionego siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 PLH140011 Ostoja Nadbużańska. Konsekwencją tego jest brak odpowiednich zapisów w POP, w szczególności potrzeby realizacji zabiegów mających na celu zmniejszenie eutrofizacji podłoża poprzez usunięcie martwego drewna z dna lasu, które przyczyni się przynajmniej do zachowania ich stanu ochrony co najmniej na nie pogorszonym poziomie co obecnie (2024 r.) – niewłaściwy stan ochrony (U1). W przypadku zaplanowanych trzebieży i czyszczeń powinno przynajmniej w POP znaleźć się także sformułowanie wskazujące jasno, że w pierwszej kolejności powinny one dotyczyć obcych gatunków inwazyjnych (przede wszystkim stwierdzanych w płatach siedliska 91T0 czeremchy późnej).

Zarówno w POP jak i Prognozie we wskazanych miejscach w tekście, dopisano odpowiednie sformułowania dotyczące zachowania odpowiedniego stanu ochrony siedliska 91T0. Zachowanie siedlisk można wspierać zabiegami ochrony czynnej, które inicjują warunki korzystne dla rozwoju chrobotków. Można stosować intensywne trzebieże i wycinkę naturalnych odnowień sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* i dębów *Quercus* sp. w celu prześwieślenia dna lasu i pogorszenia warunków sprzyjających dominacji mszaków. W ramach zabezpieczania przed eutrofizacją siedliska, konieczne jest usuwanie drewna po przeprowadzonych zabiegach, nawet drobnych gałęzi, usuwanie martwej biomasy (obumarłe konary i gałęzie), eliminację z (podszytu, runa) pojawiających się egzemplarzy gatunków obcych – czeremchy amerykańskiej poprzez karczowanie osobników dojrzałych wraz z sztygą korzeniową oraz ręczne wyrywanie pojawiających się młodych siewek.

Wprowadza się zmiany w tekście:

- a) POP tabela 17 – w ostatnim wierszu w kolumnie „Na gruntach N-ctwa [ha]” wpisano 16,99
- b) POP tabela 19 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- c) POP tabela 21 – uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- d) POP tabela 41 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- e) POP tabela 58 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- f) Prognoza tabele 17, 18 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- g) Prognoza wykresy 4,5,6 - uzupełniono o siedlisko 91T0
- h) Prognoza tabela 25 - w ostatnim wierszu w kolumnie „Na gruntach N-ctwa [ha]” wpisano 16,99
- i) Prognoza tabela27 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- j) Prognoza tabela 39 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0

- k) Prognoza wykres 9 - uzupełniono o siedlisko 91T0
- l) Prognoza rozdział 4.1.1.3 – uzupełniono tekst o informacje o wpływie zaplanowanych zabiegów na siedlisko 91T0
- m) Prognoza tabela 40 - uzupełniono tabelę w wierszu dotyczącym siedliska 91T0
- n) Prognoza tabela 52 – dodano zapisy odnośnie propozycji ograniczenia negatywnego wpływu gospodarki leśnej na siedlisko 91T0

Ad. II Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (elaborat)

Brak treści rozdziału „2. Wyniki analizy gospodarki leśnej.....” wynika z faktu, iż przekazanie materiałów do opiniowania odbywa się przed zakończeniem roku gospodarczego, stąd też dane prezentowane podczas NTG ulegają nieznacznym zmianą. Właściwe dane zawarte zostaną w ostatecznej wersji PPUL do zatwierdzenia.

Ad. III Program ochrony przyrody (POP)

1) Zapis pod tabelą nr. 11 „Na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki w granicach w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotem ochrony” odnosi się do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zaś tabela nr. 12 „Gatunki ptaków stwierdzone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu” odnosi się do gatunków ptaków w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki i ich stałe przebywanie nie jest zlokalizowane na gruntach będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zapis ten ujęty w POP jest jak najbardziej prawidłowy, spójny oraz analizę stanu ochrony przyrody w obszarach N2000, w tym dotyczącą przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono konkretny obszar, prowadzono z wykorzystaniem odpowiednich danych uzyskanych od organów właściwych do spraw ochrony środowiska, zweryfikowano na gruncie podczas taksacji leśnej (IUL§110 pkt. 7).

2) W POP zamieszczone informacje w rozdziale **3.4.2 Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002** odnoszące się do ustanowienia planu zadań ochronnych zostały skorygowane o poprawny zapis, w którym mowa iż Zarządzenie nr. 12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 roku jest zarządzeniem ciągle obowiązującym od 2014 roku.

3) Zapis pod tabelą nr. 14 „Na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki w granicach w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Liwca nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotem ochrony” odnosi się do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zaś tabela nr. 15 „Gatunki ptaków stwierdzone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki w obszarze N2000 dolina Liwca” odnosi się do gatunków ptaków w obszarze N2000 Dolina Liwca będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki i ich stałe przebywanie nie jest zlokalizowane na gruntach będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zapis ten ujęty w POP jest jak najbardziej prawidłowy, spójny oraz analizę stanu ochrony przyrody w obszarach N2000, w tym dotyczącą przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono konkretny obszar, prowadzono z wykorzystaniem odpowiednich danych uzyskanych od organów właściwych do spraw ochrony środowiska, zweryfikowano na gruncie podczas taksacji leśnej (IUL§110 pkt. 7).

4) W tabeli nr. 17 wkradł się błąd i zostały zamienione omyłkowo dwie cyfry „4 z 7” co wskazywało niespójności w dokumentacji. Poprawna powierzchnia siedliska 91F0 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Sarnaki będące w obszarze N2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 wynosi 174,87 ha. Poprawiono wartości w tabelach w dokumencie (POP) oraz w innych dokumentach, w których opisywano siedlisko 91F0.

5) Tabela 57, w której zestawione zostały zbiorcze zadania z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Sarnaki błędne wskazanie tabel wynikające z omyłkowego błędu autora zostały skorygowane do poprawnej numeracji tabel w dokumencie co odpowiada ich faktycznym lokalizacjom.

6) W latach 2017-2023 Nadleśnictwo realizowało „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe” Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Działanie numer 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna.

Zadania do realizowania przez Nadleśnictwo w latach 2017-2023 to:

- Wycinanie podszytu w pozostawionych kępach ekologicznych- w celu ochrony jelonka rogacza (1083). Cel zadania prowadzenie czynnej ochrony gatunków.

Wycinka jest realizowana co roku na tej samej powierzchni 2,38 ha, a podszyt wycinany stopniowo (corocznie na około 10 % powierzchni).

Wycinanie podszytu realizuje się w 15 kępach ekologicznych, (gmina Platerów, obręb ewidencyjny Rusków - 1 powierzchnia, obręb ewidencyjny Czuchów Pieńki -14) na powierzchni 2,38 ha. Na powierzchniach objętych wycinką, pozostawia się tylko fragmenty wyciętych drzew i krzewów, których cieńszy koniec ma średnicę nie mniejszą niż 7 cm, w odległości co najmniej 2 metrów od pniaków stanowiących siedlisko jelonka rogacza, pozostałą biomasę rozkłada się na powierzchni poza wycinką, (poza kępami ekologicznymi) nie dopuszczając do tworzenia się stosów, uwzględniając przy tym zachowanie miejsc masowego występowania geofitów wczesnowiosennych oraz stanowisk gatunków roślin i grzybów zagrożonych i chronionych.

Zadanie to realizowane było w oddz. 72a, 158c, 158d, 159d, 160c, 160 d, 160g, 162c, 162d

Istotą tworzenia korzystnych warunków rozwojowych dla populacji jelonka jest stała obecność lub nieprzerwane dostarczanie dla larw materiału rozwojowego, którym jest drewno liściaste rozkładane przez grzyby powodujące białą zgniliznę, znajdujące się w ziemi lub mające kontakt z ziemią (pniaki, karpy, leżące kłody). Kształtowanie tych zasobów jest możliwe przez odpowiednie projektowanie skali i rozmiaru cięć w ramach czynności gospodarczych w lasach, dodatkowo przez ochronę spontanicznych procesów zamierania drzew starszych, a nie poprzez zaniechanie jakichkolwiek działań związanych z wycinką drzew.

Istotnymi czynnikami mogącymi mieć wpływ na jakość biotopów jelonka rogacza są też zwarcie i struktura drzewostanu wpływające na naświetlenie i temperaturę dna lasu. W tej kategorii mieści się także problem tzw. grądowienia siedlisk leśnych i wkraczanie grabu w miejsce dębu. Wiąże się to ze wzrostem ocienienia dna lasu i tym samym stwarza niekorzystne warunki termiczne do rozwoju *L. cervus*.¹

Aktywna ochrona jelonka rogacza polega na utrzymywaniu określonych warunków środowiskowych warunkujących bazę żerową, osłonową i lęgową. W warunkach naszego kraju kryteria te spełniają drzewostany dębowe starszych klas wieku.

Metody ochrony populacji nie stoją w sprzeczności z gospodarką leśną, o ile uwzględnia ona cięcia przedrębne i rębne wspierające przeświecone dąbrowy o wysokim zapasie martwych drzew i murszejącego drewna, głównie w postaci pniaków.

¹ Mazur A., Chrzanowski A., Kuźmiński R., Łabędzki A., Rutkowski P., Witkowski R., Gwiazdowicz D. J. 2021. Jelonek rogacz *Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758) i jego ochrona w polskich lasach. *Sylwan* 165 (3): 198–212. DOI: <https://doi.org/10.26202/sylwan.2021021>.

Warunkiem skutecznej ochrony jest monitoring populacji, stanu środowiska oraz czynników negatywnie wpływających na populację.²

Należy zauważyć, że na obszarze wskazanym w opinii wykonawca PPUL uwzględnił propozycję utworzenia rezerwatu przyrody Tokary w oddz. 46, 50, 51, 54. Obszar drzewostanów dębowych VII klasy wieku, pozostawiony bez zabiegów związanych z pozyskaniem drewna, stanowić będzie potencjalne miejsce zwiększania się ilości martwego drewna.

W Prognozie w tabeli 27 w wierszu dotyczącym jelonka rogacza uzupełniono kolumnę 3 o wskazanie oddziałów wymienionych w opinii jako potencjalne siedlisko występowania jelonka rogacza, na terenie którego, w miejscach wskazanych, bądź zidentyfikowanych w ramach badań związanych z poszerzaniem wiedzy, monitoringiem prowadzone będą działania ochronne związane z polepszeniem siedliska tego gatunku.

Ad. IV Prognoza oddziaływania na środowisko

1) str. 111 – „brak planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Brak planów ochrony utrudnia zarówno planowanie jak i realizację planu urządzenia lasu. Optymalną sytuacją byłoby, aby plany ochrony lub plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, sporządzane były według tego samego stanu co PUL. (...)”. Powyższe jest niezgodne ze stanem rzeczywistym, gdyż wszystkie 4 obszary Natura 2000, które leżą w zasięgu Nadleśnictwa Sarnaki posiadają pzo ustanowione w 2014 r.”

Powyższe stwierdzenie zawarte w Prognozie..... w zamyśle miało zwrócenie uwagi na niedostępność zmian w pzo. Przykładem są zapisy PZO w odniesieniu do siedliska 91T0 czy też jelonka rogacza, które różnią się w zakresie lokalizacji zadań ochronnych w stosunku do uwag zawartych w opinii.

2) str. 135

W ramach umowy na sporządzenia PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki wykonane zostało opracowanie **UZUPEŁNIENIE DO WYKONANEGO WEDŁUG STANU NA 01.01.2022 ROKU OPRACOWANIA SIEDLISKOWEGO DLA NADLEŚNICTWA SARNAKI wg stanu na 1.01.2024.**

Informacja o kryteriach oceny siedlisk zawarta jest w Prognozie, w rozdziale 3.3 ***Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty***

Cytując za powyższym opracowaniem i tekstem z rozdziału 3.3 Prognozy:

<Za podstawowe kryterium identyfikacji siedliska przyrodniczego przyjęto kryterium fitosocjologiczne (identyfikatory fitosocjologiczne) według aktualnej roślinności rzeczywistej na podstawie której zaliczano lub nie zaliczano do odpowiedniego typu siedliska przyrodniczego. W tym celu wykorzystano dostępną literaturę w zakresie identyfikacji siedlisk przyrodniczych: „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000” (Herbich red. 2004a, b, c, d), „Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny” (Mróz 2010, 2012a, b, 2015).

Ocena parametru „specyficzna struktura i funkcje” odbywa się na podstawie listy wskaźników, opracowanej odrębnie dla każdego typu siedliska przyrodniczego. Natomiast parametry „powierzchnia” oraz „perspektywy ochrony” są oceniane bezpośrednio, bez ocen częściowych i dodatkowych wskaźników.

² jw

Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów wg następującego schematu wnioskowania (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 stycznia 2024 r.):

1. jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;
2. jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
3. jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
4. jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.

W trakcie prac fitosocjologicznych wykonywano inwentaryzację siedlisk przyrodniczych wraz z oceną ogólną. W przypadku siedlisk łągowych 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum minoris* ocenę ogólną obniża niewielki zapas leżącego i stojącego martwego drewna, niewielki udział starodrzewu, mało zróżnicowana struktura przestrzenna i pionowa drzewostanów, obecność na części płatów klonu jesionolistnego *Acer negundo*. Runo i podszyt są reprezentatywne w gatunki charakterystyczne.>

W Prognozie.... pod Tabelą 39. Lokalizacja zaplanowanych zabiegów gospodarczych na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska na siedliskach przyrodniczych oraz miejscach występowania roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki.

Dodano komentarz:

Zaplanowane zabiegi gospodarcze ukierunkowane są na poprawę struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów, eliminację gatunków obcych ekologicznie zasadniczo w płatach o obniżonej ocenie stanu siedlisk U2, U1. Poprawa parametru wzrost udziału drewna martwego, jako naturalny, długotrwały proces ekologiczny, realizowana jest poprzez pozostawienie bez zabiegów znaczącej powierzchni drzewostanów na siedliskach przyrodniczych. W przypadku siedliska 9170 jest to powierzchnia 433,41 ha, 91E0 – 58,80 ha, 91F0 – 158,73 ha.

3) str. 153

Dla siedlisk przyrodniczych chronionych w SOO przyjęte typy drzewostanów wg ustaleń KZP oraz NTG. W elaboracie zamieszczona została Tabela 22 Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych.

W Prognozie w rozdziale 4.1.1.3. Ostoja Nadbużańska zamieszczono dodatkową tabelę Zestawienie powierzchniowe typów siedliskowych lasu i leśnych siedlisk przyrodniczych występujących na obszarze SOO Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011.

Lublin, dnia 18.02.2025 r.

Zn. spr.: ZO.6003.3.5.2022

**Pan
Jacek Lolo
Regionalny Dyrektor Ochrony
Środowiska w Warszawie
ul. Henryka Sienkiewicza 3,
00-015 Warszawa**

*Dotyczy: projekt Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 – 2034
wraz z prognozą oddziaływania na środowisko*

W odpowiedzi na pismo z dnia 31.12.2024 r., znak: WOOŚ-III.410.905.2024.JD zawierającego opinię projektu Planu Urządzenia Lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Sarnaki z okresem obowiązywania od 01.01.2025 r. do 31.12.2034 r., Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie przedstawia stanowisko dotyczące kwestii poruszonych w tej opinii.

Ad. I Zgodnie z opisem taksacyjnym

Wykonawca projektu dokumentu tj. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zgodnie z zapisami protokołu z posiedzenia Komisji Założeń Planu określającego założenia i wytyczne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 – 2034 zobligowane zostało do wystąpienia m.in. do RDOŚ o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Sarnaki. W odpowiedzi na pismo BULiGL o. Lublin z dnia 4.07.2023 r., w dniu 15.04.2024 r. wpłynęła odpowiedź z RDOŚ w Warszawie. W zakresie obszarów Natura 2000 odpowiedź zawierała m.in. następujące informacje, cytuję jak niżej;

Ad 4. Obszary Natura 2000:



- *Dolina Dolnego Bugu PLB 140001, dla której obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB 140001 (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 9006, z późn. zm).*
- *Dolina Liwca PLB140002, dla której obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie nr 12 z dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 3825, z późn. zm).*
- *Ostoja Nadbużańska PLH140011, dla której obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 5 września 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 (Dz. U. Woj. Maz. z 2014 r. poz. 8654), dostępna ścieżka.*

Dane elektroniczne dotyczące ww. obszarów Natura 2000 znajdują się pod wskazanym wcześniej linkiem.

W zakresie danych przekazanych elektronicznie, obejmowały one swoim zakresem dokumentację do sporządzenia PZO oraz dla obszarów: Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu PLB140001 i Dolina Liwca PLB140002 dane z prowadzonego monitoringu w latach 2021, 2022. Udostępnione dane nie zawierały danych z uzupełnienia wiedzy oraz monitoringu prowadzonego na obszarze Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011. Należy zauważyć, że przedstawiciele RDOŚ w Warszawie brali udział w posiedzeniach KZP i NTG na których nie podnosili w dyskusji tematu siedliska 91T0 czy też jelonka rogowca. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie w dniu 9.01.2025 r. wystąpiło z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie o uzupełnienie udostępnionych danych w zakresie siedliska 91T0 o wyniki prac monitoringowych tego siedliska w obszarze Ostoja Nadbużańska PLH140011 wykonanych w latach 2020 i 2024. W odpowiedzi wymienione dokumentacje zostały przekazane w dniu 22.01.2025 r. Dane te zostały wykorzystane przez wykonawcę

dokumentu, przy korekcie zapisów PUL i Prognozy.... dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034.

W lokalizacjach wskazanych w opinii RDOŚ odnośnie siedliska 91T0 (2g, 90Af, 90Ag, 87m, 90a, 89i, 81Ad,f,g,h, 30i, 32b, 31b, g, h) uzupełniony zostanie opis taksacyjny o informację o występowaniu siedliska przyrodniczego 91T0. Wskazane w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie lokalizacje tj. 2g, 90Af, 90Ag, 87m, 90a, 89i, 81Ad,f,g,h, 30i, 32b, przeznaczone są w PPUL do użytkowania w ramach zabiegów trzebieży wczesnych i późnych.

W opinii zapisano, że *„Wzrost ilości martwego drewna w wyniku zaplanowanych w projekcie PUL cięć pielęgnacyjnych może w krótkim czasie doprowadzić do wzbogacania podłoża w substancje biogenne (pozostałości potrzebieżowe), co sprzyja rozwojowi mszaków i roślin zielnych, a jednocześnie powoduje degradację porostów naziemnych (ich zanik świadczy o stopniowej degradacji siedliska 91T0)”*.

Wskazany w opinii wzrost ilości martwego drewna w wyniku cięć pielęgnacyjnych nie odnosi bezpośrednio do siedliska 91T0. Jak napisano we wstępie wykonawca nie dysponował danymi odnośnie siedliska 91T0 z przyczyn jak wyżej, natomiast wyniki prac fitosocjologicznych wykonanych w ramach PPUL nie potwierdziły występowania tego siedliska.

W opinii zapisano, że *„Projekt PUL nie wyodrębnia fragmentów ww. wydzieleń jako części składowych 6 płątów chronionego siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 PLH140011 Ostoja Nadbużańska. Konsekwencją tego jest brak odpowiednich zapisów w POP, w szczególności potrzeby realizacji zabiegów mających na celu zmniejszenie eutrofizacji podłoża poprzez usunięcie martwego drewna z dna lasu, które przyczyni się przynajmniej do zachowania ich stanu ochrony co najmniej na nie pogorszonym poziomie co obecnie (2024 r.) – niewłaściwy stan ochrony (U1). W przypadku zaplanowanych trzebieży i czyszczeń powinno przynajmniej w POP znaleźć się także sformułowanie wskazujące jasno, że w pierwszej kolejności powinny one dotyczyć obcych gatunków inwazyjnych (przede wszystkim stwierdzanych w płątach siedliska 91T0 czeremchy późnej).*

Ustosunkowując się do powyższego zapisu, informuję, że wykonawca dokumentu zarówno w POP jak i Prognozie we wskazanych miejscach w tekście, dopisał odpowiednie sformułowania dotyczące zachowania odpowiedniego stanu ochrony

siedliska 91T0. Zachowanie siedlisk można wspierać zabiegami ochrony czynnej, które inicjują warunki korzystne dla rozwoju chrobotków. Można stosować intensywne trzebieże i wycinkę naturalnych odnowień sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* i dębów *Quercus* sp. w celu prześwietlenia dna lasu i pogorszenia warunków sprzyjających dominacji mszaków. W ramach zabezpieczania przed eutrofizacją siedliska, konieczne jest usuwanie drewna po przeprowadzonych zabiegach, nawet drobnych gałęzi, usuwanie martwej biomasy (obumarłe konary i gałęzie), eliminację z (podszytu, runa) pojawiających się egzemplarzy gatunków obcych – czeremchy amerykańskiej poprzez karczowanie osobników dojrzałych wraz z szczył korzeniową oraz ręczne wrywanie pojawiających się młodych siewek.

Wykonawca projektu dokumentu wprowadził następujące zmiany w tekście:

- a) POP tabela 17 – w ostatnim wierszu w kolumnie „Na gruntach N-ctwa [ha]” wpisano 16,99
- b) POP tabela 19 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- c) POP tabela 21 – uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- d) POP tabela 41 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- e) POP tabela 58 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- f) Prognoza tabele 17, 18 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- g) Prognoza wykresy 4,5,6 - uzupełniono o siedlisko 91T0
- h) Prognoza tabela 25 - w ostatnim wierszu w kolumnie „Na gruntach N-ctwa [ha]” wpisano 16,99
- i) Prognoza tabela27 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- j) Prognoza tabela 39 - uzupełniono tabelę o wiersz dotyczący siedliska 91T0
- k) Prognoza wykres 9 - uzupełniono o siedlisko 91T0
- l) Prognoza rozdział 4.1.1.3 – uzupełniono tekst o informacje o wpływie zaplanowanych zabiegów na siedlisko 91T0
- m) Prognoza tabela 40 - uzupełniono tabelę w wierszu dotyczącym siedliska 91T0
- n) Prognoza tabela 52 – dodano zapisy odnośnie propozycji ograniczenia negatywnego wpływu gospodarki leśnej na siedlisko 91T0

Ad. II Opis ogólny lasów Nadleśnictwa (elaborat)

Brak treści rozdziału „2. Wyniki analizy gospodarki leśnej.....” wynika z faktu, iż przekazanie materiałów do opiniowania odbywa się przed zakończeniem roku gospodarczego, stąd też dane prezentowane podczas NTG ulegają nieznacznym zmianom. Właściwe dane zawarte zostaną w ostatecznej wersji PPUL do zatwierdzenia.

Ad. III Program ochrony przyrody (POP)

1) Zapis pod tabelą nr. 11 „Na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki w granicach w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Dolnego Bugu nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotem ochrony” odnosi się do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zaś tabela nr. 12 „Gatunki ptaków stwierdzone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu” odnosi się do gatunków ptaków w obszarze N2000 Dolina Dolnego Bugu będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki i ich stałe przebywanie nie jest zlokalizowane na gruntach będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zapis ten ujęty w POP jest jak najbardziej prawidłowy, spójny oraz analizę stanu ochrony przyrody w obszarach N2000, w tym dotyczącą przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono konkretny obszar, prowadzono z wykorzystaniem odpowiednich danych uzyskanych od organów właściwych do spraw ochrony środowiska, zweryfikowano na gruncie podczas taksacji leśnej (IUL§110 pkt. 7).

2) W POP zamieszczone informacje w rozdziale 3.4.2 Obszar Natura 2000 Dolina Liwca PLB140002 odnoszące się do ustanowienia planu zadań ochronnych zostały skorygowane o poprawny zapis, w którym mowa iż Zarządzenie nr 12 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 roku jest zarządzeniem ciągle obowiązującym od 2014 roku.

3) Zapis pod tabelą nr. 14 „Na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki w granicach w granicach obszaru Natura 2000 Dolina Liwca nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotem ochrony” odnosi się do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa Sarnaki będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zaś tabela nr. 15 „Gatunki ptaków stwierdzone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki w obszarze N2000 Dolina Liwca” odnosi się do gatunków ptaków w obszarze N2000 Dolina Liwca będących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Sarnaki i ich stałe przebywanie nie jest zlokalizowane na gruntach będących w stanie posiadania nadleśnictwa. Zapis ten ujęty

w POP jest jak najbardziej prawidłowy, spójny oraz analizę stanu ochrony przyrody w obszarach N2000, w tym dotyczącą przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono konkretny obszar, prowadzono z wykorzystaniem odpowiednich danych uzyskanych od organów właściwych do spraw ochrony środowiska, zweryfikowano na gruncie podczas taksacji leśnej (IUL§110 pkt. 7).

4) W tabeli nr. 17 wkraść się błąd i zostały zamienione omyłkowo dwie cyfry „4 z 7” co wskazywało niespójności w dokumentacji. Poprawna powierzchnia siedliska 91F0 na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Sarnaki będące w obszarze N2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011 wynosi 174,87 ha. Poprawiono wartości w tabelach w dokumencie (POP) oraz w innych dokumentach, w których opisywano siedlisko 91F0.

5) Tabela 57, w której zestawione zostały zbiorcze zadania z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Sarnaki błędne wskazanie tabel wynikające z omyłkowego błędu autora zostały skorygowane do poprawnej numeracji tabel w dokumencie co odpowiada ich faktycznym lokalizacjom.

6) W latach 2017-2023 Nadleśnictwo realizowało „Kompleksowy projekt ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych na obszarach zarządzanych przez PGL Lasy Państwowe” Oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu. Działanie numer 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna.

Zadania do realizowania przez Nadleśnictwo w latach 2017-2023 to:

- Wycinanie podszytu w pozostawionych kępach ekologicznych- w celu ochrony jelonka rogacza (1083). Cel zadania prowadzenie czynnej ochrony gatunków.

Wycinka jest realizowana co roku na tej samej powierzchni 2,38 ha, a podszyt wycinany stopniowo (corocznie na około 10 % powierzchni).

Wycinanie podszytu realizuje się w 15 kępach ekologicznych, (gmina Platerów, obręb ewidencyjny Rusków - 1 powierzchnia, obręb ewidencyjny Czuchów Pieńki -14) na powierzchni 2,38 ha Na powierzchniach objętych wycinką, pozostawia się tylko fragmenty wyciętych drzew i krzewów, których cieńszy koniec ma średnicę nie mniejszą niż 7 cm, w odległości co najmniej 2 metrów od pniaków stanowiących siedlisko jelonka rogacza, pozostałą biomasę rozkłada się na powierzchni poza wycinką, (poza kępami ekologicznymi) nie dopuszczając do tworzenia się stosów, uwzględniając przy tym zachowanie miejsc masowego występowania geofitów wczesnowiosennych oraz stanowisk gatunków roślin i grzybów zagrożonych i chronionych.

Zadanie to realizowane było w oddz. 72a, 158c, 158d, 159d, 160c, 160 d, 160g, 162c, 162d. Istotą tworzenia korzystnych warunków rozwojowych dla populacji jelonka jest stała obecność lub nieprzerwane dostarczanie dla larw materiału rozwojowego, którym jest drewno liściaste rozkładane przez grzyby powodujące białą zgniliznę, znajdujące się w ziemi lub mające kontakt z ziemią (pniaki, karpy, leżące kłody). Kształtowanie tych zasobów jest możliwe przez odpowiednie projektowanie skali i rozmiaru cięć w ramach czynności gospodarczych w lasach, dodatkowo przez ochronę spontanicznych procesów zamierania drzew starszych, a nie poprzez zaniechanie jakichkolwiek działań związanych z wycinką drzew.

Istotnymi czynnikami mogącymi mieć wpływ na jakość biotopów jelonka rogacza są też zwarcie i struktura drzewostanu wpływające na naświetlenie i temperaturę dna lasu. W tej kategorii mieści się także problem tzw. grądowienia siedlisk leśnych i wkraczanie grabu w miejsce dębu. Wiąże się to ze wzrostem ocienienia dna lasu i tym samym stwarza niekorzystne warunki termiczne do rozwoju *L. cervus*.¹

Aktywna ochrona jelonka rogacza polega na utrzymywaniu określonych warunków środowiskowych warunkujących bazę żerową, osłonową i lęgową. W warunkach naszego kraju kryteria te spełniają drzewostany dębowe starszych klas wieku. Metody ochrony populacji nie stoją w sprzeczności z gospodarką leśną, o ile uwzględnia ona cięcia przedrębne i rębne wspierające prześwieczone dąbrowy o wysokim zapasie martwych drzew i murszejącego drewna, głównie w postaci pniaków.

Warunkiem skutecznej ochrony jest monitoring populacji, stanu środowiska oraz czynników negatywnie wpływających na populację ¹.

Należy zauważyć, że na obszarze wskazanym w opinii, wykonawca PPUL uwzględnił propozycję utworzenia rezerwatu przyrody Tokary w oddz. 46, 50, 51, 54. Obszar drzewostanów dębowych VII klasy wieku, pozostawiony bez zabiegów związanych z pozyskaniem drewna, stanowić będzie potencjalne miejsce zwiększania się ilości martwego drewna. W Prognozie w tabeli 27 w wierszu dotyczącym jelonka rogacza uzupełniono kolumnę 3 o wskazanie oddziałów wymienionych w opinii jako potencjalne siedlisko występowania jelonka rogacza, na terenie którego, w miejscach wskazanych, bądź zidentyfikowanych w ramach badań związanych z poszerzaniem wiedzy,

¹ Mazur A., Chrzanowski A., Kuźmiński R., Łabędzki A., Rutkowski P., Witkowski R., Gwiazdowicz D. J. 2021. Jelonek rogacz *Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758) i jego ochrona w polskich lasach. *Sylwan* 165 (3): 198–212. DOI: <https://doi.org/10.26202/sylwan.2021021>.

monitoringiem prowadzone będą działania ochronne związane z polepszeniem siedliska tego gatunku.

Ad. IV Prognoza oddziaływania na środowisko

1) str. 111 – „brak planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Brak planów ochrony utrudnia zarówno planowanie jak i realizację planu urządzenia lasu. Optymalną sytuacją byłoby, aby plany ochrony lub plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, sporządzane były według tego samego stanu co PUL. (...)”. Powyższe jest niezgodne ze stanem rzeczywistym, gdyż wszystkie 4 obszary Natura 2000, które leżą w zasięgu Nadleśnictwa Sarnaki posiadają pzo ustanowione w 2014 r.”

Powyższe stwierdzenie zawarte w Prognozie..... w zamyśle miało zwrócenie uwagi na niedostępność zmian w pzo. Przykładem są zapisy PZO w odniesieniu do siedliska 91T0 czy też jelonka rogacza, które różnią się w zakresie lokalizacji zadań ochronnych w stosunku do uwag zawartych w opinii.

2) str. 135

W ramach umowy na sporządzenie PPUL dla Nadleśnictwa Sarnaki wykonane zostało opracowanie; Uzupełnienie do wykonanego według stanu na 01.01.2022 roku opracowania siedliskowego dla nadleśnictwa Sarnaki wg stanu na 1.01.2024.

Informacja o kryteriach oceny siedlisk zawarta jest w Prognozie, w rozdziale 3.3 *Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty*

Cytując za powyższym opracowaniem i tekstem z rozdziału 3.3 Prognozy:

<Za podstawowe kryterium identyfikacji siedliska przyrodniczego przyjęto kryterium fitosocjologiczne (identyfikatory fitosocjologiczne) według aktualnej roślinności rzeczywistej na podstawie której zaliczano lub nie zaliczano do odpowiedniego typu siedliska przyrodniczego. W tym celu wykorzystano dostępną literaturę w zakresie identyfikacji siedlisk przyrodniczych: „Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000” (Herbich red. 2004a, b, c, d), „Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny” (Mróz 2010, 2012a, b, 2015).

Ocena parametru „specyficzna struktura i funkcje” odbywa się na podstawie listy wskaźników, opracowanej odrębnie dla każdego typu siedliska przyrodniczego.

Natomiast parametry „powierzchnia” oraz „perspektywy ochrony” są oceniane bezpośrednio, bez ocen cząstkowych i dodatkowych wskaźników.

Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów wg następującego schematu wnioskowania (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 stycznia 2024 r.):

1. jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;
2. jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
3. jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
4. jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.

W trakcie prac fitosocjologicznych wykonywano inwentaryzację siedlisk przyrodniczych wraz z oceną ogólną. W przypadku siedlisk łęgowych 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe, i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum minoris* ocenę ogólną obniża niewielki zapas leżącego i stojącego martwego drewna, niewielki udział starodrzewu, mało zróżnicowana struktura przestrzenna i pionowa drzewostanów, obecność na części płatów klonu jesionolistnego *Acer negundo*. Runo i podszyt są reprezentatywne w gatunki charakterystyczne.>

W Prognozie.... pod Tabelą 39. Lokalizacja zaplanowanych zabiegów gospodarczych na terenie obszaru Natura 2000 Ostoja Nadbużańska na siedliskach przyrodniczych oraz miejscach występowania roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony na gruntach Nadleśnictwa Sarnaki. Dodano komentarz: Zaplanowane zabiegi gospodarcze ukierunkowane są na poprawę struktury przestrzennej i pionowej drzewostanów, eliminację gatunków obcych ekologicznie zasadniczo w płatach o obniżonej ocenie stanu siedlisk U2, U1. Poprawa parametru wzrost udziału drewna martwego, jako naturalny, długotrwały proces ekologiczny, realizowana jest poprzez pozostawienie bez zabiegów znaczącej powierzchni drzewostanów na siedliskach przyrodniczych. W przypadku siedliska 9170 jest to powierzchnia 433,41 ha, 91E0 – 58,80 ha, 91F0 – 158,73 ha.

3) str. 153

Dla siedlisk przyrodniczych chronionych w SOO przyjęte typy drzewostanów wg ustaleń KZP oraz NTG. W elaboracie zamieszczona została Tabela 22 Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych. W Prognozie w rozdziale 4.1.1.3. Ostoja Nadbużańska zamieszczono dodatkową tabelę Zestawienie powierzchniowe typów siedliskowych lasu i leśnych siedlisk przyrodniczych występujących na obszarze SOO Natura 2000 Ostoja Nadbużańska PLH140011.

Pragnę podkreślić, że przy opracowywaniu „Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025 – 2034 wykonawca korzystał z opinii naukowych dr hab. Bogdana Lorensa profesora nadzwyczajnego UMCS, dr hab. Piotra Sugiera oraz dr hab. Jarosława Wiącka.

Dr hab. Bogdan Lorens w podsumowaniu opinii dotyczącej opracowania Prognozy stwierdza: *„Opracowanie wyczerpująco omawia wszelkie aspekty potencjalnego wpływu realizacji Projektu Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sarnaki na środowisko. Analizy przeprowadzone zostały wnikliwie i szczegółowo, a ocena prognoz i zaproponowane sposoby likwidowania bądź łagodzenia jego negatywnego oddziaływania są prawidłowe.”*

Pan dr hab. Piotr Sugier w podsumowaniu swojej opinii dotyczącej opracowania prognozy stwierdza: *„ W ramach Prognozy oceniono wpływ zapisów PPUL na obszary Natura 2000, położone na gruntach nadleśnictwa. W obszarze Ostoja Nadbużańska PLH140011 na siedlisku grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego zaplanowano głównie rębnię III, natomiast na siedlisku łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe zaplanowano zabiegi pielęgnacyjne i rębnie III. Pielęgnowanie drzewostanów zaplanowano także w siedliskach występowania roślin i zwierząt będących przedmiotem ochrony – staroduba łąkowego, jelonka rogacza oraz bobra europejskiego. Autor opracowania analizując wpływ planowanych działań gospodarczych zapisanych w PPUL na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, z uwzględnieniem kryteriów zasięgu i powierzchni, struktury drzewostanów oraz stanu ochrony typowych gatunków siedliska, nie wykazał znaczącego negatywnego oddziaływania zapisów PPUL na cele i przedmioty ochrony dla których wyznaczono ten obszar Natura 2000.”*

Pan dr Jarosław Wiącek w swojej opinii stwierdził: *„Reasumując, należy stwierdzić, że po uwzględnieniu uwag zamieszczonych powyżej (uwagi końcowe dla Prognozy), zapisy projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na okres od 01.01.2025 do 31.12.2034 nie przewidują działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, gatunki chronione strefowo, objęte ochroną ścisłą oraz przedmioty ochrony w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 położonych na terenie Nadleśnictwa Sarnaki.*

Jestem przekonany, że Projekt Planu Urządzenia Lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla Nadleśnictwa Sarnaki z okresem obowiązywania na lata 2025-2034, w obecnej formie spełni główny cel, jakim jest zachowanie ekosystemów leśnych przy jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewni równowagę między wszystkimi spełnianymi funkcjami lasu. Cel ten będzie realizowany przez ustalone zadania szczegółowe.

Mariusz Kiczyński
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)



Lublin, dnia 21.02.2025 r.

Zn. spr.: ZU.6004.2.2022

**Mazowiecki Zespół Parków
Krajobrazowych
Nadbużański Park Krajobrazowy
Kaliska 93
07-130 Łochów**

Dotyczy: <<konsultacji społecznych do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki>

W nawiązaniu do uwag i wniosków złożonych w ramach konsultacji społecznych do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034, pismem z dnia MZPK/N/609/12/24-25 z dnia 21 stycznia 2025 roku (otrzymanym dnia 22.01.2025r.), dziękuję za zainteresowanie i udział w konsultacjach.

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 poz. 1029 ze zm.) przesyłamy uzasadnienie w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie wyłożenia w dniach 08-28.01.2025 roku do publicznego wglądu projektu planu urządzenia lasu (dalej PPUL) dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034.

W odpowiedzi na wniosek dotyczący uzupełnienia stwierdzonych stanowisk roślin, grzybów oraz zwierząt wyjaśniamy:

Na podstawie przekazanych danych w PPUL zostały uzupełnione informacje dotyczące gatunków objętych ochroną wg poniższego wykazu:

- 1) Podkolan biały - uzupełniony wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 2) Naparstnica zwyczajna – uzupełniona wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 3) Wawrzynek wilczelyko - uzupełniony wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 4) Miechera spłaszczona - uzupełniona wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie



- 5) Dzióbkowiec Zetterstedta - uzupełniony wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 6) Miodownik melisowaty - uzupełniony wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 7) Chrobotek alpejski - uzupełniony wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 8) Gacek brunatny - uzupełniona wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie
- 9) Parzydło leśne - uzupełniony wg współrzędnych zamieszczonych w dokumencie

Lokalizacje dla gatunków wskazanych w piśmie, które nie objęte są ochroną gatunkową, są gatunkami pospolitymi na terenie nadleśnictwa Sarnaki lub których stanowiska nie zostały potwierdzone w trakcie prac terenowych nie zostały zamieszczone w PPUL wg poniższego zestawienia:

- 1) Myszeniec mniejszy – gatunek nie objęty ochroną,
- 2) Czworolist pospolity - gatunek nie objęty ochroną,
- 3) Paprotka zwyczajna - gatunek nie objęty ochroną,
- 4) Podagrycznik - gatunek nie objęty ochroną,
- 5) Trybula leśna – gatunek nie objęty ochroną,
- 6) Koralówka sztywna – gatunek nie objęty ochroną,
- 7) Mąklik otrębiasty – gatunek nie objęty ochroną,
- 8) Chrobotek szydlasty – gatunek pospolity na terenie Nadleśnictwa Sarnaki,
- 9) Tęgoscór cytrynowy – gatunek pospolity,
- 9) Stroniczek złotawy – lokalizacja niepotwierdzona w terenie podczas prac nad PUL. Gatunek nie zamieszczony w wykazach,
- 10) Kosaciec syberyjski, Pszeniec grzebieniasty – gatunki rosną na łące, która nie jest w stanie posiadania Nadleśnictwa Sarnaki,
- 11) Czarka szkarłatna – gatunek nie objęty ochroną, gatunek nie został odnaleziony podczas prac terenowych,
- 12) Purchawica olbrzymia – gatunek nie objęty ochroną,
- 13) Bąk – gatunek gniazdujący poza gruntami będącymi w stanie posiadania Nadleśnictwa Sarnaki,
- 14) Bielik na terenie rezerwatu Przekop - gniazdo zlokalizowane poza gruntami nadleśnictwa na gruntach prywatnych.

Siedliska przyrodnicze wskazane w oddziałach 81 oraz 137 zostały przyjęte na podstawie opracowania fitosocjologicznego jako „Uzupełnienie Do Wykonanego Według Stanu Na 01.01.2022 Roku Opracowania Siedliskowego Dla Nadleśnictwa Sarnaki” jako 91F0 oraz 9170.

Wniosek dotyczący ochrony czynnej dla kosańca syberyjskiego, mieczyka dachówkowatego, pszeńca grzebieniastego poprzez cięcia odślawiające w oddziale 81g oraz ochrona dorodnych dębów, wyjaśniamy: ochrona czynna dotyczy gatunków rosnących na łące, która nie jest w stanie posiadania Nadleśnictwa Sarnaki, natomiast oddz. 81g został zakwalifikowany do leśnych obszarów cennych przyrodniczo w których nie będą prowadzona gospodarka leśna również z zakresu pozyskania drewna.

Mariusz Kiczyński
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Do wiadomości

1. Wydział ZO

Lublin, dnia 28.02.2025 r.

Zn. spr.: ZU.6004.2.2022

**Mazowiecki Zespół Parków
Krajobrazowych
Nadbużański Park Krajobrazowy
Kaliska 93
07-130 Łochów**

Dotyczy: <<konsultacji społecznych do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki>

W uzupełnieniu do pisma znak ZU.6004.2.2022 z dnia 21.02.2025 roku dotyczącego odpowiedzi na uwagi i wnioski złożone w ramach konsultacji społecznych do projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034, pismem z dnia MZPK/N/609/12/24-25 z dnia 21 stycznia 2025 roku (otrzymanym dnia 22.01.2025r.), informujemy dodatkowo.

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz. U. z 2022 poz. 1029 ze zm.) przesyłamy uzasadnienie w jaki sposób i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w trakcie wyłożenia w dniach 08-21.01.2025 roku do publicznego wglądu projektu planu urządzenia lasu (dalej PPUL) dla Nadleśnictwa Sarnaki na lata 2025-2034.

W odpowiedzi na wniosek dotyczący Planu Ochrony NPK – propozycji ochrony terenów leśnych na obszarze Nadleśnictwa Sarnaki, dotyczącego powiększenia bądź utworzenia nowych rezerwatów przyrody, wyjaśniamy:

W PPUL Nadleśnictwa Sarnaki została zamieszczona informacja dotycząca projektów rezerwatów lub ich powiększenia dla których istnieje opracowana dokumentacja i została rozpoczęta procedura ich utworzenia. Natomiast propozycje zawarte Planie Ochrony NPK po analizie wskazują, że dotyczy to obszarów które nie obejmują gruntów własności Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych Nadleśnictwa Sarnaki. Wykonawca planu podczas planowania prac gospodarczych na terenach leśnych objętych pracami urządzeniowymi w miejscach oznaczonych na mapie symbolem BCSIII zachowanie krajobrazu leśnego, w tym dużych kompleksów lasów państwowych ujął wszystkie zalecenia zapisane w Planie Ochrony NPK.



Mariusz Kiczyński
Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Do wiadomości

1. Wydział ZO